Jaargang 109. Vrijdag, 20 December 1850. No. 102.

GRONINGER COURANT

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NOTIFICATIE.

RGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Gro-* maken bekend, dat het HOOFDBUREAU van OPNEMING van de Gemeente *Groningen*, Hoofdplaats het Hoofdkiesdistrikt *Groningen*, aan het Gemeentebe- dezer Stad, ingevolge Art. 68 der Wet van den 4den 1850 (*Staatsblad* no. 37), regelende het kiesregt, enz., ingezonden de PROCESSEN-VERBAAL, bedoeld bij 52 en 67 der gemelde Wet, wegens de inlevering op 16den dezer en de opening op den 17den dezer van **TEMBRIEFJES** voor de VERKIEZING van één van de STATEN der PROVINCIE *GRONINGEN*; uit laatstgemeld Proces-Verbaal, onder anderen, blijkt, van de ingeleverde 558 Stembriefjes uit de Gemeenten *ngen*, *Adorp*, *Haren*, *Hoogezand*, *Hoogkerk* en *Noord-*. te zamen het Hoofdkiesdistrikt uitmakende, 551 zijn bevonden en 7 van onwaarde verklaard; alzoo de volstrekte meerderheid was 276: dat de meeste en zijn uitgebragt op **STEVEN BLAUPOT TEN E**, te *Hoogezand*, en op Jhr. Mr. **MELLO BAC- R**, te *Groningen*, en wel op eerstgenoemde 222 stemmen p laatstgenoemde 212; terwijl de overige stemmen op illende personen zijn gevallen; dat er derhalve geene ekte meerderheid is verkregen; zoodat er, volgens art. wet van den 6den Julij 1850 (*Staatsblad* no. 39), binnen en dagen eene HERSTEMMING tusschen de genoemde personen moet plaats hebben op den daartoe, inge- art. 14 der laatstgenoemde wet, door Heeren Gedepu- Staten te bepalen dag; en eindelijk, dat, ingevolge 69 der eerstgemelde wet van den 4den Julij l.l., af- ift van de Processen-Verbaal terstond is aangeplakt en ter etarij der Gemeente voor een ieder ter inzage nedergelegd. edaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 19den Dec. 1850.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

Verpachting en Verhuring.

URGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Gro-* en zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEER-, op ZATURDAG den 21sten December 1850, des rmiddags te 11 uur, in een der Vertrekken van het dhuis dezer Stad, bij opbod te verpachten of te ver- en,

voor het jaar 1851:

I. Het KRAANGELD.
II. Het MODDERGELD.
III. Het STADS CONTINGENT of het EEN VIERDE VRACHTLOONEN van het VEER van *GRONINGEN* op *WINSCHOTEN* en op *NOORDBROEK* en versa.
IV. Het STEDEGELD van de PAARDENMARKTEN.
V. Het REGT van VISSCHEN, aan de Stad toekomende, 6 perceelen;

voor de jaren 1851, 1852 *en* 1853:

VI. Het GRASGEWAS van de KORRE- en JACOBIJ- WEGEN.

Voorwaarden van Verpachting en Verhuring zullen, den, ter STADS SECRETARIJ ter lezing liggen.
GRONINGEN, 12 December 1850.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

LEVERANTIE
AAN HET
STADS ZIEKENHUIS.

er kennis van degenen wordt gebragt, die genegen zijn, aan het **STADS ZIEKENHUIS**, gedurende de te zes maanden van het jaar 1851, bij inschrijving, de erstaande **LEVENSMIDDELEN** of **VOORWERPEN** te leveren, als:

1. RUND- en KALFSVLEESCH;
2. BROOD, BESCHUITEN, TARWEMEEL;
3. GROVE- en PARELGORT;
4. BOTER;
5. KAARSEN;
6. KOFFIJ, THEE en SUIKER;
7. RIJST, ZOUT, SIROOP en GROENE ZEEP, en
8. JENEVER;

dat de Voorwaarden van Besteding aan het Stads Zieken- is ter lezing liggen, met de Monsters van alle Artikelen, lke daarvoor vatbaar zijn. — De gesloten Biljetten van Inschrijving, houdende de bepaling der prijzen, moeten vóór op den 21sten December 1850] aan het Gesticht worden zorgd.

De **SECRETARIS** der *STEDELIJKE SCHOOLCOMMISSIE* in de Stad *Groningen* adverteert bij deze, dat op ZATURDAG den 4den Januarij 1851, des voormiddags 10 tot des namiddags 1 uur, in het RAADHUIS de- Stad zal worden gevaceerd tot het **VISEREN** der **KTEN** van SCHOOLONDERWIJZERS, SCHOOLHOU- DERESSEN, HOUDERESSEN van BEWAARSCHOLEN HUISONDERWIJZERS.

Wordende de opgeroepenen uitgenoodigd, om alsdan schrifte- op te geven hunne Woonplaats, benevens de roode letter het nommer hunner Behuizing.
GRONINGEN, 18 December 1850.

L. B. LOHMAN.

De **STEDELIJKE SCHOOLCOMMISSIE** in Stad *Groningen* adverteert bij deze, dat de **AANGAVE** van **KINDEREN**, voor welke de TOEGANG t eene der **STADSSCHOLEN** op den 1sten Mei 51 verlangd wordt, ter STADS SECRETARIJ zal moeten schieden in den loop der MAAND JANUARIJ 1851.
GRONINGEN, 18 December 1850.

Namens de Stedelijke Schoolcommissie voornoemd:
L. B. LOHMAN, *Secretaris*.

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

ene de Pruissische staatkunde hevig gispende brochure is Berlijn verschenen. Zij draagt den naam des schrijvers en heeft ten titel: De staatkunde van Pruissen. Men ijft dit vlugschrift toe aan den professor *Stahl* of aan den ident *v. Gerlach* en wordt beschouwd als een manifest van conservatieve partij. Na de voornaamste handelingen der ssische regering na den 21sten Maart 1848 te hebben na- an, toen zij verklaarde zich aan het hoofd der Duitsche eging te stellen, na haar gedrag bij het Frankfortsche rlement en tegenover dat van Erfurt te hebben beoordeeld, umeert de schrijver zijn oordeel aldus: „Het is onmogelijk niet te ontwaren, dat in de twee zoo woelige jaren Pruissen eene rol heeft gespeeld, waarvan het onregtvaardige niet door bekwaamheid opgewogen wordt. Het heeft niets volkomen ten uitvoer gebragt. Onbepaalde wenschen werden gekoesterd, onvolledige besluiten genomen, halve middelen werden aangewend. Wat den eenen dag werd opgebouwd, werd den volgenden weder afgebroken. Het verloochende heden wat het gisteren scheen bevoorit te hebben.

„In den beginne tocht liet het toe, dat het Frankforter parlement het Duitsche Keizerrijk uitriep, en het weigerde de Keizerskroon; het heft de omwenteling in het leven geroepen, en haar in Saksen en Baden met de wapenen bestreden; het heeft den engeren bond doen ontstaan en weder vernietigd; het heeft het voornemen aangekondigd, om Duitschland tot éénheid te brengen en heeft het verdeeld; het heeft eene onafhankelijke staatkunde willen hebben en zijne eischen aan de uitspraak van den Keizer van Rusland onderworpen; het heeft zich gewapend en den vrede gesloten; het is uit den Duitschen bond getreden en keert daarin terug. Wat heeft het met al die tegenstrijdigheid gewonnen? Wat heeft het uit al die verwarring geoogst, waarbij hare staatkunde scheen te zijn geene staatkunde te hebben? Verachting en haat!"

— Op verlangen van het Pruisische kabinet, hetwelk wenscht den 3den Jan. aan de kamers bepaalde mededeelingen te kunnen doen, heeft het Oostenrijksche kabinet er in toegegestemd om de Dresdener conferentie in plaats van den 30sten op den 23sten December te openen.

Het diplomatiek verkeer tusschen de gezanten van de middel en kleinere staten te Munchen met den president van het Beijersche kabinet, is levendiger dan ooit; men wil weten, dat zij zich verstaan hebben omrent de houding, welke zij te Dresden bij de conferentiën willen aannemen.

— In Wilhelmsbad wordt thans weder van het aanstaande vertrek van den Keurvorst van Kassel gesproken. — Hessenland wordt zwaar gedrukt, en inzonderheid de bewoners, die bekend staan als bevorderaars van den tegenstand tegen het keurvorstelijk gezag. Marburg telt 8000 inwoners en heeft eene bezetting van 1620 man Bondstroepen. Den bekenden hoogleeraar *Bayerhofer* is de voeding en huisvesting van 16 man opgelegd.

Den 14den waren er nog geene Oostenrijksche troepen in Kassel, en waren de Beijersche of Bondstroepen die stad tot Melsungen, op een' afstand van vijf mijlen, genaderd. Omtrent hetgeen de Pruissen in het noorden van Hessen zullen doen, of laten, heerscht nog onzekerheid. De troepen trekken elkander in verschillende rigtingen voorbij.

WEENEN, 13 December.

Z. M. de Keizer heeft aan *Radetzky* het volgende schrijven gerigt: „Lieve veldmaarschalk, graaf *Radetzky!* Op mijn' eersten wenk hebt gij u beijverd mij met uwen krijgskundigen raad te ondersteunen, en uwen dapperen degen, aan het hoofd van mijn onder uwe leiding aan overwinning gewone leger, voor de bescherming der regten van Oostenrijk op nieuw te trekken. De Voorzienigheid heeft het anders besloten, en ofschoon ik slechts het eerste behoefde, ben ik u niet minder voor het hernieuwd bewijs van uwen met jeugdigen ijver aan den dag gelegde bereidwilligheid dankbaar. Ik wil u thans aan uwe overige gewigtige bezigheden niet langer onttrekken, om de zegeningen van den door u bevochten vrede en het aan uwe zorg toevertrouwde kroonland, in volle mate ten uitvoer te brengen. Mogten de omstandigheden het op nieuw eischen, dan geeft uwe roemvolle loopbaan mij het regt, op u, als op den dapperen verdediger der eere mijner Kroon, bij elke gelegenheid te rekenen.

FRANZ JOZEPH."

(De ministeriële bladen melden alsnu, dat de maarschalk *Radetzky* in den loop der aanstaande week de reis naar Italië zal aannemen.)

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 15 December.

Lord *Winchelsea* heeft in de *Times* een' hevigen brief geplaatst aan de Protestanten, ten opzigte der pauselijke bul, en zeide, gedacht te hebben, dat op denzelfden dag der ontvangst van die bul, Koningin *Victoria* eene korte mededeeling aan den Paus zou hebben gezonden, luidende hoofdzakelijk aldus: „*Victoria*, door de gratie Gods, Koningin van Groot-Brittanje en Ierland, verdedigster van het geloof, aan den Paus, salut! Indien de bul, die mij en mijne Protestantsche onderdanen in den ban der Christenheid plaatst, niet is ingetrokken binnen één uur na de ontvangst dezes, noch mij voldoening wordt gegeven voor de beleediging, mij en het Protestantsch Engeland aangedaan, dan verklaar ik u den oorlog, en er zal geen vrede tusschen ons zijn, voor ik die voldoening uit uwe hand ontvang."

— Lord *Minto* is door een' geestelijke geïnterpelleerd aangaande de formele beschuldiging, voorkomende in het manifest van Z. Em. den kardinaal *Wiseman*, dat hij, als Engelsch gezant in Italië zijnde, aan den H. Stoel had op den mouw gespeld, dat de instelling van Katholijke bisschoppen in Engeland van wege de regering geen tegenkanting zou ontmoeten. Hij heeft op die interpellatie op eene zoo diplomatieke wijze geantwoord, dat men niet kan zeggen of hij de beschuldiging van den kardinaal van zich werpt of aanneemt.

— De Engelsche regering heeft den beroemden sterrekundige sir *John Herschel* tot muntmeester of hoofd van 's Rijks munt benoemd. Sir *Isaac Newton* heeft indertijd ook dezen post vervuld, welke tot nog toe eene rijk bezoldigde sinecure was. Bij deze gelegenheid is de bezoldiging verminderd tot 21,600 gulden, en zijn ook, naar men meent, aan den post eenige werkzaamheden verbonden geworden.

— Een der ministers, de hoogadellijke graaf *van Carlisle*, hield in de vorige week in eene inrigting tot verspreiding van nuttige kundigheden onder de handwerkslieden, te Leeds, en in eene dergelijke inrigting te Manchester, eene openbare voorlezing, de eerste over den Engelschen dichter *Pope*, de andere over hetgeen hij op zijne reis in Noord-Amerika had opgemerkt. Hij had telkens 6- tot 8000 toehoorders. Men zou welligt denken, dat de edele lord van het democratische Amerika sprak als van een afschrikkend voorbeeld: maar dit was niet het geval; hij prees hetzelve niet in alle opzigten, maar hij zeide, dat hij de V. Staten hunne werkelijke godsdienstvrijheid beneed, en hij weidde uit in den lof hunner burgerlijke staatslieden, met name van *Henry Clay*, dien hij „nevens *Canning* den betooverendste van alle stervelingen" noemde, en van *Daniel Webster*. Wat hem in Amerika bijzonder had getroffen, was de „dwingelandij" van de algemeene opinie, van de heerschende denkbeelden van den dag, van het aangenomen gebruik, voor welke alle persoonlijke zelfstandigheid onderdoet. Hij deelde een treffend gezegde mede van een Amerikaansch staatsman: „Ons land is welligt datgene, waar minder ellende is en minder geluk, dan in eenig ander land der wereld." Over de onophoudelijke onrust der verkiezingen, de „alledaagsche verkiezingskoorts" in de V. Staten, sprak hij afkeurend: zij strekte zijns oordeels om de zedelijkheid des volks te verminderen en het politiek leven te verlagen.

— Zoo zeer is de speculatie opgewekt door de tentoonstelling van 1851, dat de heer *Harrison* aangekondigd heeft een gebouw op te rigten ten dienste van werklieden, die daarin een zeer wenschelijk verblijf zullen vinden. Het getal waarop men rekent is duizend. — Het gebouw zal bij Vauxhal-brug staan, ongeveer eene Eng. mijl van de tenstoonstelling, en men verwacht dat het vervoer daarheen op één' stuiver per persoon zal gebragt worden. — Ten einde over de inrigting te kunnen oordeelen, kan de volgende opgave der aan te bieden gemakken dienen. Voor ieder een ledekant met goede matras, en de vertrekken door gaz verlicht.

Eene volledige tafel, door in de daartoe ingerigte keukens, alle soorten van levensmiddelen en ververschingen verkrijgbaar te stellen, tot vastgestelde prijzen.

Eene groote en van zuivere lucht voorziene spijszaal.

Eene kamer, die alle nieuwsbladen ter lezing bevatten zal.

En eindelijk, afgescheiden van het hoofdgebouw, eene rookkamer, die van 8 tot 9 uur des avonds zal voorzien zijn met een orkest, zonder extra onkosten. De ondernemer noodigt een ieder ter beschouwing zijner inrigting uit.

Voorts heeft de heer *Soyer*, door zijne vorderingen in de kookkunst en het geven van goedkoope en goede maaltijden zoo beroemd geworden, hier het vroeger door lady *Blessington* bewoond hôtel, voor de zes maanden welke de groote tentoonstelling duren zal, voor de som van 600 ponden sterling gehuurd, om dan aldaar maaltijden en openbare vermakelijkheden te geven.

— De telegraaf meldt de aankomst van de Britsche overland-post uit Bengalen in Triëst. Uit het medegedeelde nopens den hoofdinhoud der daarmede aangebragte tijdingen blijkt, dat er tusschen den gouverneur-generaal in Britsch-Indië en den bevelhebber van het leger, generaal *Napier*, weder eenig verschil zoude zijn gerezen. Naar luid der uit China ontvangen berigten, zouden de opstandelingen de stad Canton tot op een' afstand van 60 mijlen zijn genaderd. Tot dus verre is het niet met zekerheid bekend, of deze lieden moeten worden beschouwd als op eene groote schaal georganiseerde straatroovers, dan als de strijdkracht eener partij, welke staatkundige bedoelingen heeft. Men was intusschen te Canton zeer bekommerd, en men had maatregelen verordend, om zich te kunnen verdedigen. — Den 28sten October liep op Hongkong het gerucht, dat de keizerlijke troepen eene belangrijke overwinning op de opstandelingen hadden behaald.

In een berigt uit Calcutta van den 7den November wordt melding gemaakt van het op den 29sten October in de lucht springen van een oorlogsschip, genoemd *Donna Maria*, waarbij de geheele bemanning is omgekomen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 December.

De commissie, belast met de rapporten op de voorstellen van den heer *Colfavru* over het regt tot verwerping der jury, van den heer *Esquiros* over de zamenstelling der jury en van den heer *B. Raspaïl* over het huwelijk der priesters, heeft besloten de wetg. vergadering voor te stellen deze stukken *niet* in behandeling te nemen.

Bij gelegenheid van den 10den December, den verjaardag zijner verkiezing, heeft de President ongeveer 900 benoemingen of bevorderingen bij de orde van het Legioen van Eer gedaan. Men denkt hierbij onwillekeurig aan de belofte van *Louis Napoleon*, dat hij *niet kwistig* met die eervolle belooning zou zijn!

— Ook hier tracht men, in navolging van België, het vleesch tot verminderde prijzen af te zetten. In de meeste steden van het departement du Nord worden vleeschhallen aangelegd, waar men zich dit artikel kan aanschaffen tot eenen prijs, die meer dan ooit in verhouding staat tot dien, welke voor den aankoop van het vee besteed wordt. Gedurende langen tijd hebben de vleeschhouwers de oude prijzen aangehouden: doch thans laten zij zich gezeggen, door het voorbeeld van sommigen hunner en de vrees voor verdere mededinging, om af te komen, zoodat het vleesch van de beste kwaliteit op verschillende plaatsen tot den prijs van 35 à 40 centen per Ned. pond te verkrijgen is.

— Het aantal studenten aan de geneeskundige school is dit jaar zeer aanzienlijk en telt vooral vele vreemdelingen. Behalve de Ver. Staten, Brazilië, Chili, Peru, Nieuw Grenada, welke studenten voor deze hooge school geleverd hebben, telt men onder hen ook nog twee Perzen van Meched, een' neef van den minister van den koning der Sandwich-eilanden, twee Abyssiniërs van Gondar en een' Arabier.

— Het hof van assises van het departement Pas-de-Calais heeft, den 8sten dezer, *Martijn Delmotte*, gewezen kapelaan van Savy-Berleste, tot tien jaren tuchthuisstraf veroordeeld wegens poging tot bewerking van eene miskraam en wegens mishandeling, gevolgd door den dood.

BELGIE.

BRUSSEL, 16 December.

Tweehonderd personen hielden gisteren alhier eene bijeenkomst tot het oprigten van een genootschap ter bekoming van goedkooper vleesch. Er werd eene inteekenlijst geopend.

— De liberale bladen deelen de volgende, uit officiële stukken opgemaakte opgaven mede, om te doen zien, op welken trap van beschaving het arrondissement Thielt-Roulers staat, een dier kiesdistrikten, welke steeds kandidaten der klerikale partij naar de Kamers zenden. Te Meulebeke zijn, van de 59 in 1849 gesloten huwelijken, 47 huwelijksacten niet geteekend, omdat de bruidegom niet kon schrijven. Dit was insgelijks het geval te Ardoije met 37 van de 47 huwelijksacten; — te Denterghem met 7 van de 11; — te Coolscamp met 10 van de 13; — te Eeghem met 5 van de 8; — te Dadezeele met 7 van de 10; — te Emelghem met 9 van de 14; — te Oostnieuwkerk met 15 van de 23; — te Hollleghemkapelle met 7 van de 10; — te Westroosbeke met 9 van de 11.

Hierbij moet men opmerken dat in alle genoemde gemeenten sedert verscheidene jaren zondagsscholen bestaan, waarin het onderwijs door de zorg der geestelijkheid gegeven wordt.

— De spoortrein van Parijs, welke dezen morgen te 5 uur alhier had moeten aankomen, is eerst na den middag gearriveerd. Wat de regte oorzaak is weet men nog niet zeker; alleen weet men, dat er weder een groot ongeluk heeft plaats gehad. Bij Bray, in Frankrijk, moet de trein in volle vaart tegen eenige zwaar beladen wagens aangeloopen zijn; dit ten minste is het eenige wat men voorshands is te weten kunnen komen. De schok moet zoo hevig geweest zijn, dat, naar men zegt, drie rijtuigen geheel verplet zijn, drie reizigers gedood, en een groot getal gewond. Met den aangekomen trein zijn slechts 4 reizigers afgestapt, één voor Brussel, twee voor Keulen en een kabinetskoerier.

— Vrijdag is op de Koninklijke bibliotheek een bejaard heer op heeter daad betrapt, terwijl hij met eene schaar de platen uit *Buffon's Natuurlijke Historie* knipte. De justitie onderrigt zijnde, heeft bij dien vreemden liefhebber huiszoe-

ng gedaan, en er een groot aantal platen gevonden.

Van den 17den. Omtrent het ongeluk op den spoorweg, waarvan gisteren melding is gemaakt, blijkt gelukkigerwijze, dat het niet zoo ernstig is, als men aanvankelijk vermoedde. Gelukkiger wijze heeft men geene dooden te betreuren en slechts drie personen zijn vrij ernstig gekwetst, zijnde een post-beambte, een controleur van den spoorweg en een opziener der douanen.

NEDERLAND.

STATEN GENERAAL.

Eerste Kamer.

Zitting van Maandag den 16den December.

In deze zitting zijn overgelegd de bewijzen van eedsaflegging in handen des Konings door de drie nieuw benoemde leden, welke bewijzen nog in de vorige zitting tot hunne toelating ontbraken. Deze stukken worden in handen gesteld der vorige daartoe benoemde commissiën, welke, na onderzoek, ze in orde bevinden en alzoo tot de toelating der nieuwe leden, zijnde de heeren *van Lidth de Jeude, Cremers* en *van Heeckeren van Wassenaer*, adviseren. — Dienovereenkomstig wordt besloten.

De gemelde heeren, daarop in de zaal binnengeleid, nemen alsnu zitting.

Van de Tweede Kamer zijn o. a. ontvangen de 1ste en 2de hoofdstukken van de staatsbegrooting voor het dienstjaar 1851. — Verzending naar de afdeelingen.

De commissiën van rapporteurs zijn gereed met hare algemeene verslagen over de drie volgende wetsontwerpen, te weten: 1) omtrent het registratieregt voor brieven van naturalisatie; 2) betrekkelijk het verleenen van naturalisatie aan onderscheidene personen, en 3) wegens de begrooting der kosten van de droogmaking van het Haarlemmermeer. — De dag der beraadslaging over deze ontwerpen zal nader worden bepaald.

De commissie, in wier handen was gesteld het verzoek om ontslag door den griffier der Kamer, baron *de Geer van Jutfaas*, heeft deswege, bij monde van den heer *Philipse*, verslag uitgebragt. De commissie concludeert het bedoeld ontslag aan den heer *de Geer* te verleenen. — Met een en ander heeft zich de vergadering vereenigd, terwijl tevens besloten is, op den dag der benoeming van eenen griffier tevens over te gaan tot de verkiezing van eenen nieuwen commies-griffier der Eerste Kamer.

Daarna is de vergadering gescheiden.

Zitting van Dingsdag, den 17den December.

Na de lezing der notulen is wederom ter sprake gekomen de kwestie van de benoeming van eenen commies-griffier en van de herziening van het reglement van orde. Er hebben daarover zeer langdurige en uiteenloopende discussiën plaats gehad, waarvan de slotsom was, dat, ingevolge het gisteren door de Kamer genomen besluit, later een dag zal worden bepaald, waarop zal worden overgegaan tot de verkiezing van eenen nieuwen griffier en commies-griffier.

Tweede Kamer.

Zitting van Maandag den 16den December.

In deze zitting is het geheele hoofdstuk III, *Buitenlandsche Zaken*, op een bedrag van *f* 492,191, *aangenomen* met 49 tegen 14 stemmen.

(*Tegen* hebben gestemd: de heeren *Bots, Taets van Amerongen, de Poorter, Jongstra, van der Heyden, van Doorn, Reinders, van Goltstein, Sloet tot Oldhuis, Storm, Luyben, Zijlker, Schooneveld* en *Westerhoff*.)

Daarna zijn langdurige algemeene beraadslagingen gehouden over het IVde hoofdsuk der begrooting (*departement van justitie*), waarbij vele leden en de minister bij herhaling het woord hebben gevoerd. Eenige leden hebben daarbij verklaard, dat zij bleven volharden in hunne ongunstige stemming, niet tegen den minister, maar tegen het hoofdstuk, omdat het 5de add. artikel der grondwet *niet* was nageleefd en men thans, door het verleenen van eene credietwet, de Regering wenschte te noodzaken, spoedig het ontwerp nopens de nieuwe regterlijke organisatie aan te bieden. Anderen hebben echter geoordeeld, dat nu dat ontwerp reeds bij den Raad van State aanhangig is, men het minder noodzakelijk oordeelde dat dwangmiddel aan te wenden.

In den loop der zitting zijn ingekomen: 1) eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, strekkende tot regeling van de verjaring der straffen, uitgesproken krachtens de wetten van den 16den Mei 1829 en den 1sten Junij 1830. Verzending aan de afdeelingen. — 2) eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, strekkende tot regeling van de ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor den jare 1851. Verzending aan de afdeelingen. — 3) het verslag van de algemeene rekenkamer voor den jare 1849. Gesteld in handen eener commissie, die zamengesteld wordt uit de heeren *Heemskerk, van Hoëvell, van Doorn, Hengst en van der Veen*, en 4) eene missive van den minister van koloniën, ten geleide van rapporten omtrent het stelsel van kolonisatie in Nederlandsch Indië; zijnde *a* het rapport van den commissaris-generaal *Dubus*, van den 1sten Mei 1827; *b* de bijlagen, en *c* het advijs van den luitenant-generaal *J. van den Bosch*, van den 6den Maart 1829. Nederlegging ter griffie.

De commissie van rapporteurs heeft haar algemeen verslag uitgebragt over de voordragt tot aanvulling van hoofdstuk V (*Departement van binnenlandsche zaken*) voor zoo veel de kosten van het provinciaal bestuur aangaat. De voorzitter stelt voor, de discussiën te houden te gelijk met die over hoofdstuk V. De minister van binnenlandsche zaken geeft te kennen, dat dit verslag moet worden gedrukt en dat hij voornemens is, een gewijzigd ontwerp van het geheele hoofdstuk V aan te bieden, maar dat daartoe eenigen tijd wordt gevorderd. Hij geeft mitsdien in overweging, af te wijken van de orde, waarin de hoofdstukken voorkomen, maar te bepalen, dat een of meer hoofdstukken zullen voorgaan, tot dat de bedoelde stukken zullen zijn gedrukt. — Dienovereenkomstig wordt besloten.

Na een en ander zijn de beraadslagingen over het hoofdstuk Justitie voortgezet en ten einde gebragt. De bijzondere artikelen worden achtervolgens aangenomen, met of zonder discussie, tot en met art. 17, met uitzondering echter van art. 15 (traktementen van de scherpregters en derzelver adsistenten), dat, na levendige woordenwisselingen, wordt verworpen met 41 tegen 23 stemmen. — Op voorstel van den heer *Dullert* wordt besloten tot het houden eener avondzitting, to half acht.

Avondzitting.

Hoofdstuk IV (*departement van justitie*) wordt met 56 tegen 6 stemmen aangenomen, en daarna de discussie over het hoofdstuk nopens de Hervormde Eeredienst geopend; die de heeren *Mackay* en *van Lijnden* voeren daarover eerst het woord.

Tegen de heeren *Dommer van Poldersveldt, Taets van Amerongen, Hengst, Jongstra, van Golstein* en *Luyben*.

— De heer *Groen van Prinsterer* heeft voorgesteld, art. 87 van het Vde hoofdstuk der begrooting dus te lezen: „Subsidie aan het Koninklijk Nederlandsch instituut voor wetenschappen, letterkunde en schoone kunsten, alsmede onderhoud van het lokaal *f* 12,500.”

Zitting van Dingsdag, den 17den December.

De beraadslagingen over het *zesde* hoofdstuk der begrooting zijn voortgezet en ten einde gebragt. — De heeren *v. Hoëvell, v. Hall, Godefroi, v. Eck, v. Golstein, Groen, v. Zuylen* en de minister van justitie, met het departement belast, hebben het woord daarover gevoerd, en nadat achtervolgelijk de afzonderlijke art. ware goedgekeurd, is het geheele hoofdstuk, met 46 tegen 16 stemmen, aangenomen. (*Tegen* hebben gestemd, de heeren: *Storm, Hengst, v. Hall, Taets, de Poorter, Engelen, Dommer, Storm van 's Gravesande, Schooneveld, Boreel, Gevers, v. d. Linden, v. Zuylen, v. Golstein*, en de voorzitter *v. Twist*.)

Daarop is het *zevende* hoofdstuk, betreffende de zaken der R.-K. Eeredienst, na eene korte woordenwisseling, met 54 tegen 6 stemmen aangenomen. *Tegen* hebben gestemd, de heeren: *Storm, Hengst, Reinders, v. Hall, de Poorter* en *Dommer*.)

Vervolgens zijn de beraadslagingen geopend over het *achtste* hoofdstuk, betreffende de kosten der zeemagt. De heeren *Hugenholtz, Storm van 's Gravesande, van der Linden, Lotsy, van Hall* en *Hoffman*, hebben daarover het woord gevoerd; de beraadslagingen zullen dezen avond te half acht worden voortgezet.

Avondzitting van Dingsdag, den 17den December.

In deze zitting zijn in de eerste plaats de beraadslagingen over hoofdstuk VIII der Staatsbegrooting over 1851 (*Marine*) voortgezet en ten einde gebragt. Onderscheidene leden voerden nog het woord, evenzeer als de minister van marine. Ten slotte is het hoofdstuk *aangenomen* met eene meerderheid van 58 tegen 2 stemmen, die der heeren *Hugenholtz* en *Reinders*.

Daarna is beraadslaagd over hoofdstuk IX *A* (*Nationale Schuld.*) Ook dit hoofdstuk is, nadat onderscheidene leden, evenzeer als de minister van financiën, aan de discussie hadden deel genomen, *aangenomen*, en wel met *eenparigheid* van stemmen.

In den loop der door den minister gehouden rede heeft Z. Exc. verklaard, dat reeds morgen of overmorgen zou blijken van zijne ernstige zorg om tot amortisatie van schuld over te gaan, vermits daaromtrent van Regeringswege een voorstel aan de Kamer zou worden aangeboden, ten doel hebbende om de overschotten op de dienst voor amortisatie van schuld beschikbaar te stellen.

De zitting is verdaagd tot morgenochtend te 11 uur, als wanneer aan de orde gesteld is de algemene beraadslaging over hoofdstuk IX *B* (*Departement van Finanïën*).

Zitting van Woensdag, dn 18den December.

In deze zitting is het hoofdstuk IX *B* (*departement financiën*) met 53 tegen 8 stemmen *aangenomen*. — Heden wordt weder avondzitting gehouden.

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingn, enz. in het Bijvoegsel.*)

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 15 Dec., kapit. *Lodewijks* Johannes en *Garrelts* Johannes, beid van Dantzig; 16den *Brouwer* Hendrika, van Newcastle; 17den *Hasen* Antje, van Nakskov. — Te Texel 15 Dec., *Ouwehand* Westhalia, van Hull. — Te Vlissingen 14 Dec., *Altena* Hendrika Mrgaretha, van Livorno; 15den *Lukkien* Herstelling, van Koningsbergen; *Kuipers* Alida Schuringa, van Dantzig. — Te Genua 9 Dec., *de Boer* Aurora, van Rotterdam. — Te Suriname 30 Oct., *Renka* Jeantine, van Amsterdam. — Te Liverpool 12 Dec., *Oldenburg* Hendrika Margaretha, van Amsterdam. — Te Hull 11 Dec., *de Jong* jonge Clemens, van Amsterdam; 12den *Smit* Marchina, vn Memel. — Te Swinemunde 12 Dec., *Dik* Catharina, van Bordeax.

Binnengekomen te Amsterdam dn 17 Dec., kapit. *Gruppelaar* Hillechiena Nijssiena, van Newcasle. — Te Harlingen 11 Dec., *Klein* Eendragt, van Newcastle; 14den *Frankena* Verwachting, van Redon; *Kuipers* de 5 Gezusters en *vn Veen* vr. Anske, beide van Newcastle. — Te Brouwershaven 1' Dec., *de Groot* Harmonie, van Liverpool n. Dordrecht. — Te Lnden 18 Dec., *Zoeler* Catharina, van Groningen. — Te Deal 4 Dec., *Wilkens* Harmonie, van Rotterdam n. Triest.

Vertrokken van Amsterdam den 14 Dec., kapit. *Gust* Anthonia Francina, naar Lissabon; *de Vries* d 5 Gezusters, naar Bremen; 17den *Visser* Ceres, naar Londen. — Van Bolderaa 5 Dec., *Lodewijks* Alberdina en *Jansen* Catharia Elisabeth, beide naar Elseneur. — Van Swinemunde 12 Dec., *Giezen* juffer Hillegonda, naar Newcastle.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

10 Dec.	de Jonge, Gezina Jantina (Tekela), van Koningsb. n. Amst.
11 —	de Koning, vr. Willemina (Rott.), van Koppenh. n. Hull.
	Bieze, Anna (Sappemeer), van Dantzig n. Amsterdam.
12 —	van Wijk, Anna Arnoldina (Amst.), van Petersb. n. Amst.
	de Vries, Roelina Gezina (Gron.), van Koningsb. n. Hamb.
	Jonker, Anna Catharina (Harl.), van Straalsund n. Rochester.

De Wind den 10den W., den 11den en 12den W.N.W.

ELSENEUR, 12 Dec. 1850.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 13den tot en met den 19den December 1850 zijn te *Groningen* geboren 14 zoons en 13 dochters; gehuwd 6 paren; overleden 6 ouden en 1 jongen

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 17 *December.*

TARWE.			N. GERST.			Zw.Voer	36 ℔ *f* 2,15
Oude Bak	72 ℔	*f* 7,60	Wnter	52 ℔	*f* 3,40	»	38 » - 2,30
Oml. N.	68 »	» 6,00	»	54 »	» 3,70	»	40 » - 2,45
» »	70 »	» 6,40	»	56 »	» 4,00	BOONEN.	
» »	72 »	» 6,80	Zomer	54 »	» 3 40	Paardb. *f* 4,50 *f* 5	
Old. »	68 »	» 5,80	»	56 »	» 3 60	ZADEN, ENZ.	
» »	70 »	» 6,20	»	58 »	» 3,90	Gr. Gort p. m. *f* 7,25,40	
»	72 »	» 6,60	Knobbe	60 »	» 4,20		
N. ROGGE.			»	62 »	» 4,50	Par.100N. ℔ *f* 10 a *f* 13	
Inlands.	64 ℔	*f* 4,90	N. HAVER.			Koolz. *f* 9,25 tot *f* 10,75	
»	66 »	» 5,25	Dikke	40 ℔	*f* 2,60	Zomerzaad *f* 6¼ a *f* 7,50	
»	68 »	» 5,55	»	42 »	» 2,70	Boterz. *f*	
»	70 »	» 5,85	»	44 »	» 2,85	G.Mostz. *f* 5 tot *f* 9	
N. BOEKWEIT.			»	46 »	» 3,00	Raapol. p. v. *f* 34¼	
Gr. Zaad	62 »	*f* 5,30	»	48 »	» 3,15		
»	64 »	» 5,60	Bl.Voer	36 »	» 2,30	Prijs der Boter	
»	66 »	» 5 90	»	38 »	» 2,40	½ ton *f* 13	
Zw. Zaad	64 »	» 5,45	»	40 »	» 2,55		
Veen	64 »	» 5,25					

Tarwe als voren. — Rogge en Boekweit alleen aan gebruikers als genoteerd te plaatsen. — Gerst goed prijshoudend. — Dikke Haver prijshoudend; Blanke Voer 10 cents lager; Zwarte Voer wel zoo aangenaam. — Boonen stil. — Gort flaauw. — Zaden met weinig handel.

ROTTERDAM, 16 *December.* Tarwe: N. Zeeuwsche, Vlaams. en Overm. redelijk aangevoerd en 10 cents lager aan consumtie en verzending opgeruimd; goede en puike *f* 7,20 a *f* 7,80; mindere *f* 6,70 a *f* 7,10; puike gezolderde jarige *f* 7,00 a *f* 8,20; afwijkende en mindere op het water *f* 7 a *f* 7,70; N. Roode *f* 5 lager; Jarige als voren afgegeven: 162, 164 ℔ N. Hoogl. Kleefs. *f* 270, *f* 275; 160, 161, 162 ℔ jar. dito *f* 265, *f* 270, *f* 275; 163 ℔ O. dito *f* 280; 160 ℔ ger. N. Bovenl. *f* 240. In publ. veiling is van de aangekondigde Cubanca van Beyruth aangevoerd 1 Kav., verkocht op 161 ℔ *f* 235, alsmede 146 ℔ roode Egypt. *f* 160, *f* 163. — Rogge: Overmaass., Zeeuws. en Vlaams. slap: *f* 5 a *f* 6,25; Buitenlands. als voren bij uitslijting: 150 ℔ Rost. *f* 180; 150 ℔ Fransche *f* 177, *f* 178; 144 ℔ Wittinne *f* 164 Cons. en *f* 155 ℔ Entr.; 148 ℔ Cours. *f* 178; 140, 141 ℔ Arch. *f* 150, *f* 153; 144 ℔ Russis. *f* 156. — Gerst 10 cents lager: Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter *f* 3,90 a *f* 4,30; dito Zomer *f* 3,60 a *f* 4; 138, 140 ℔ Deens. *f* 138, *f* 150, naar kwaliteit; 130 ℔ Libau *f* 130. — Haver 10 cents lager: Zeeuws. en Inl. Korte *f* 2,50 a *f* 3,20; dito Lange *f* 2,10 a *f* 2,70. — Boekweit, op 140 ℔. N. Noordbr. *f* 178, *f* 180, *f* 182; dito Grootbrab. *f* 179, *f* 182; Jar. dito *f* 160; Fransche *f* 150; puike N. dito *f* 162. — Erwten lager: N. Zeeuwsche Groene *f* 6,75 a *f* 8,25; Geld. Graauwe *f* 11 a *f* 12,50. In publ. veiling: 35 last min of meer beschadigde graauwe Libau *f* 6 a *f* 6,10; 15 last dito dito *f* 5,10 a *f* 5,40, en 24 last witte Deensche *f* 5 a *f* 5,10; 8 last dito dito *f* 4,40 a *f* 4,50. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte 20 cents lager, *f* 7,25 a *f* 8; dito Bruine 20 cents lager, *f* 7,25 a *f* 8,75; dito Paardenboonen 10 cents lager, *f* 4,50 a *f* 4,90. — Koolzaad: goed Zeeuws. 52, 53, 53½ p. vl.; mindere en Flakk. 46 tot 51 p. vl.; Zomer 40 tot 45 p. vl.

AMSTERDAM, 18 *December.* Pools. Tarwe bij partij lager verkocht: 130 ℔ n. boute Pools. *f* 280 bij partij; 128 ℔ j. dito *f* 278. — Rogge stil: 125 ℔ Rostock. *f* 176. — Gerst en Haver zonder handel. Koolzaad op het voorjaar ½ p. vl. lager; op het najaar in een doen; op 9 vat in April 59 p. vl.; Sept. en Dec. 58 p. vl. — Lijnzaad in een doen; 109, 110 ℔ Arch. *f* 285. — Raapolie dadelijk wel zoo aangenaam, op levering van Mei in een doen, op het najaar flaauw; op 6/w. *f* 35,75; Vlieg. *f* 34,75; Mei *f* 34.75; Sept. *f* 34.25. — Lijnolie meer aangeboden: op 6/w. *f* 34.75; Vlieg. *f* 33.75 a 50; Maart en April *f* 33. — Hennepolie op 6/w. *f* 37,50; Vlieg. *f* 36.50.

LONDEN, 13 *Dec.* Hollandsche Boter vrij vast, doch daar de gewone aanvoer heden niet plaats vond, was de omgang zoo gering, dat de prijzen genoegzaam nominaal zijn.

LONDEN, 16 *Dec.* Inl. Tarwe, goed en droog van kwal., bedong den zelfden prijs als l.l. Maandag. Vreemde was onveranderd. Puike Gerst souteneerde den vorigen prijs; andere soorten 1 sh. lager. Haver iets duurder betaald. Voor Boonen en Witte Kook-Erwten werden de vorige prijzen besteed, maar Graauwe waren iets lager.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 18 *December.*

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 56¾, 57, 56$\frac{13}{16}$; Dito Certificaten 3 pCt. 66⅝, 66¾, 66$\frac{11}{16}$; Dito dito 4 pCt. 87$\frac{7}{16}$, 87¾, 87$\frac{7}{16}$; O. I. Leening 4 pCt. 86½; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 88⅛; Haarlemmermeer 5 pCt. 102⅝. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 47. — FRANKRIJK, Obligatien 3 pCt. 54, 54$\frac{1}{16}$, 54. — SPANJE, L. bij *Ard.* van 85 £ 5 pCt. 12⅞, 13, 12$\frac{15}{16}$; Dito dito van 510 £ 5 pCt. 13$\frac{1}{16}$, 13¼, 13¼; Dito bij Dito, Onbep. Stukken 5 pCt. 12⅞; Dito 3 pCt. 39¼, 39⅜; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 33$\frac{7}{16}$, 33½, 33$\frac{7}{16}$; Coup. Ardoins 8$\frac{3}{16}$, 8$\frac{1}{16}$; Passive 3⅞, 3$\frac{15}{16}$; Fransche Uitgest. 4⅛, 4¼. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 35⅝, 35¾, 35¾; Dito dito 4 pCt. 35$\frac{5}{16}$, 35$\frac{7}{16}$, 35⅜. — RUSLAND, Obligatiën *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 104⅛; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 103¾, 103⅞; Certific. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 94; Dito 4½ pCt. 93$\frac{11}{16}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. 86⅛; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 85¾; Dito bij idem, 5de Serie 4 pCt. 85½; Inschrijv. in Assign. 6 pCt. 63⅝; Certific. van dito 6 pCt. 64⅛, 64¼. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 71⅛, 71⅛; Dito Nieuwe 2½ pCt. 37¾, 38; Dito Nieuwe 5 pCt. 76½, 76⅜, 76⅝; N. Weener Loten v. 250 fl. 262; Amerik. Bank-Act. 3; Braz. 5 pCt. 89; Mex. 5 pCt. 33$\frac{15}{16}$, 34⅜, 33$\frac{15}{16}$; Peru 4½ pCt. 80¼, ½; Dito Uitgest. 36⅝; Grenada 1½ pCt. 18⅞; Ecuador 3$\frac{3}{16}$, ¼; Venez. 3 pCt. 33; Grieken 5 pCt. 3$\frac{9}{16}$; Nieuwe Handelmaatsch. 110.

Voor onze binnenl. fondsen vertoonden zich heden onderscheidene koopers, waardoor de prijzen over het algemeen zich wederom verbeterd hebben.

Van vreemde effekten waren 5 pCts. bij Ardoins, bij zeer levendigen handel, tot verhoogde koersen zeer gewild. Alle overige soorten van Spaansche waren insgelijks iets aangenamer.

Ook de stemming in Portug. was bij geanimeerde [illegible] gunstiger.

Oostenrijksche meer aangeboden.

Russische en Fransche nagenoeg onveranderd.

In Mexik. was de omzet wederom zeer levendig. De prij[illegible] zelve hebben zich, ten gevolge van eenige winstrealisatiën, [illegible] hunne hoogte van gisteren kunnen souteneren.

Venez. Onbep. St. 3 pCt. 31½, ¼; Dito Uitg. v. 100 £ 12[illegible] Uitg. Onbep. St. 12¼, ⅛, 12; Gren. Uitg. v. 100 £ 4$\frac{5}{16}$, [illegible] Onbep. St 4$\frac{3}{16}$; Bl. Grieken Onbep. Stukken 2$\frac{13}{16}$; Dito v. 3$\frac{1}{16}$; Dito Coup. *f* $\frac{17}{32}$, $\frac{9}{16}$.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolongatie 2½, Disconto [illegible]

Laatste Prijzen te 5 uur: Integr. 2½ pCt. 56¾; Ard. [illegible] 13¼ a $\frac{5}{16}$; Binnenl. 3 pCts. 33$\frac{7}{16}$ a ½; Metall. 5 pCt. 71½; [illegible] pCt. 37⅞.

ADVERTENTIEN.

*** Het **BESTUUR** der **AKADEMIE** [illegible] ***Beeldende Kunsten, Bouw-, Toege[illegible] Werktuig- en Zeevaartkunde***, onder de[illegible] ***MINERVA***, te *Groningen*, brengt bij deze ter [illegible] van de belanghebbenden:

I. Dat op de gevraagde Schilderij, voorstellende: „Ee[illegible] „lende Zee bij vollen dag, links van den aanschouwer op de[illegible] „grond een Schip, de haven binnenloopende, op den tweede[illegible] „een tweemast Schip met volle zeilen, zeilende bij den [illegible] zijn ingekomen *drie Schilderijen*, geteekend, no. 1 met de [illegible] „die niet durft wagen, kan niet winnen;” no. 2 met de [illegible] „beter laat dan nooit,” en no. 3 met het motto: „Honos alit [illegible]

II. Dat de uitspraak der ingevolge de Wet zamengestelde [illegible] missie kortelijk hierop nederkomt:

No. 1 is door eenige Beoordeelaren als eene voorstelling va[illegible] gename en levendige ordonnantie geprezen. Anderen verm[illegible] de ordonnantie minder bevallig en waren van oordeel, dat de[illegible] pen te kolossaal voor de grootte der Schilderij waren aangeb[illegible] het geheele stuk te veel met schepen bezet was. Met lof [illegible] allen gewaagd van het dunne water op den voorgrond en de [illegible] kene en korte beweging der golven bij het hoofd. Algeme[illegible] men daarentegen van gevoelen, dat de schepen, en voo[illegible] schip op den voorgrond, slecht waren geteekend. Ofschoon, [illegible] men, het schip op meer dan drie vierde ter zijde wordt [illegible] komt de steven regt van voren in het gezigt; de boeg aan [illegible] zijde schijnt eene verzakking te hebben ondergaan, terwijl he[illegible] einde des vaartuigs zich door het zeilen op zijde geeft, [illegible] achtereinde nagenoeg plat op het water. Het staande want [illegible] lijzijde is vergeten. De bakstag staat met een' bogt, terwijl [illegible] door het overbuigen van den mast gespannen moest staan[illegible] schip is ook te uitvoerig bewerkt; de naden der zeilen en de [illegible] pen in de touwen kunnen zelfs op eenigen afstand geteld [illegible] Het tweemastschip is beter, doch ook slechts tamelijk.

No. 2. Het gevoelen over deze Schilderij was zeer ongunst[illegible] de geringe krachten van den vervaardiger zijn in allen dee[illegible] blijkbaar, dat men eene uitvoerige beoordeeling overtollig [illegible] heeft. Het geheel is zonder schaduw en coloriet; het water [illegible] gingloos en sobbig; de schepen missen alle bevalligheid en [illegible] en zijn slecht bewerkt.

No. 3. Is door een' der Beoordeelaren een bevallig en met [illegible] geordonnanceerd Zeestuk genoemd. Volgens zijne meening, [illegible] water wel niet zoo doorschijnend als van No. 1, maar mis[illegible] meer overeenkomstig de natuur van het zeewater in de nabij[illegible] van land. De breede golfslag, de deining, de rijzing en dali[illegible] golven, volgens zijn oordeel goed nagebootst en de schepen op [illegible] tweeden grond doelmatig geplaatst, fraai geteekend, net uitge[illegible] Niet zoo gunstig was het gevoelen der overige beoordeelaren. [illegible] prezen zij de ordonnantie van het stuk, wel vonden zij het h[illegible] hoofd met de gebouwen aardig en vrij goed van kleur, het sch[illegible] den voorgrond vrij goed geteekend, doch draagt volgens hun oo[illegible] het stuk in de uitvoering het kenmerk eener te geringe kunst[illegible] digheid. Naar hunne meening, mist het water de noodige du[illegible] en kleur, en is het perspectief te hard en dien ten gevolge nie[illegible] kende genoeg.

De meerderheid was alzoo van gevoelen dat no. 3, waaraa[illegible] der beoordeelaren zijne stem ter bekrooning heeft gegeven, in [illegible] dienste moest wijken voor no. 1, en hield dat stuk voor de [illegible] der ingezondene Schilderijen. Diezelfde meerderheid was echte[illegible] oordeel, dat in bedoelde Schilderij te vele en belangrijke ge[illegible] werden opgemerkt, om haar den uitgeloofden prijs toe te wij[illegible]

III. Dat op de tweede vraag: „een Bloemstuk, waarin bij [illegible] „dienen uit te komen eene dahlia, eene witte roos en eene [illegible] „lia, alle in vollen bloei,” slechts ÉÉNE TEEKENING is [illegible] komen, geteekend met de spreuk: „navolging der natuur is o[illegible] „king van het schoon,” welke behoudens enkele aanmerk[illegible] betreffende de plaatsing der dahlia, de niet zeer levendige kle[illegible] camellia en de eenigzins grove bewerking der groene bladeren [illegible] ter de algemeene goedkeuring mogt verwerven, als zijnde me[illegible] en vlijt bewerkt, bevallig en fraai van ordonnantie en goed a[illegible] Programma voldoende.

IV. Dat, overeenkomstig die oordeelvelling, in de Verga[illegible] der Leden van den 17den December l.l. besloten, GEENE d[illegible] gekomene SCHILDERIJEN te bekroonen, doch den UI[illegible] LOOFDEN PRIJS toe te kennen aan de ingezondene TE[illegible] NING met de spreuk: „navolging der natuur is ontdekkin[illegible] „het schoon,” welke bij de opening van het naambrief gebleke[illegible] vervaardigd te zijn door Mejufvr. **GERARDINA JACO[illegible] VAN DE SANDE BAKHUIJZEN**, te *'s Grave[illegible]*

Het Bestuur voornoemd herinnert de inzenders der Stukken, [illegible] de terughaling daarvan, met inachtneming van het deswege bep[illegible] zal behooren te geschieden van den 1sten Januarij 1851 tot den [illegible] Februarij daaraanvolgende; en verwittigt eindelijk de LEDE[illegible] AKADEMIE, dat al de ingekomene en beoordeelde stukken [illegible] **heden** af tot en met den 31sten December dezes jaars, a[illegible] LOKAAL der AKADEMIE voor de LEDEN en hunne DA[illegible] ter bezigtiging voorhanden zullen zijn.

Namens het Bestuur voornoemd:
J. H. GEERTSEMA, C.z.,
Secretaris.

STADS SCHOUWBURG

onder Directie van den Heer ROSENVELDT.

No. 3 van het Abonnement.

Op ZATURDAG den 21sten December 1850,

DE VURIGE KAMER,

of **HET GEREGTSHOF VOOR GIFTME[illegible] STERS** te ***Parijs,***

Drama in 5 Bedrijven en negen Tableaux met expres [illegible] voor vervaardigde Costumes;

Nooit alhier vertoond.

Aanvang te 6 uur precies.

Den dag vóór en op den Speeldag zijn ABONNEME[illegible] KAARTEN aan den SCHOUWBURG te bekomen va[illegible] tot 2 uren.

De **BEWIJZEN VAN T[illegible] GANG**, benevens de **FEESTL[illegible] DEREN** voor het ***GODSDI[illegible] STIG MUZIJKFEEST*** o[illegible] avond van *den 2den Kersdag*, zijn van nu af verkrij[illegible] bij den Boekhandelaar R. J. SCHIERBEEK, in de [illegible] denstraat, en op den Feestdag mede bij den Koster [illegible] WATERBORG, aan de Martinikerk. De prijs voor [illegible] BEWIJS is **50** Cts., voor een kind **25** Cts., en voor [illegible] FEEESTLIEDEREN **10** Cts.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel ontijdig, doch voorspoedig van [illegible] wélgeschapen *DOCHTER* Vrouwe L. E. VAN SONSBEE[illegible] geboren HORA BUMA.

WOLDENDORP, 14 December 1850.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene wélgesc[illegible] *DOCHTER* W. KLEIN, Weduwe W. BAKKER, in le[illegible] Deurwaarder Crimineel bij het Provinciaal Geregtshof [illegible] *Groningen.*

GRONINGEN, 15 December 1850.

*** Op den 14den December 1850 is te *Groninge[illegible]* een kortstondige, doch hevige ziekte, overleden de We[illegible] Gestrenge Heer, de Heer CORNELIS DE RIDDER, in [illegible] *Gepensioneerd 1ste Luitenant*, in den ouderdom van 62 [illegible] en 8 maanden.

Namens de Familie:
S. DE VRIES,
Executeur.

Eenige kennisgeving.

*** GRONINGEN, 14 December 1850. Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim achtentwintig jaren, onze geliefde jongste Dochter CATHARINA.

Mr. **J. GOCKINGA.**
C. GOCKINGA—MODDERMAN.

*** Heden overleed, ten mijnen Huize, mijn waarde Neef FREDERIK WILLEM STRUCK, in den ouderdom van 34 jaren en 7 maanden.

GRONINGEN, 16 December 1850.

H. J. RAKER, Hz.

*** GRONINGEN, 17 December 1850. Schonk de Algoede ons voor tien dagen een Zoontje, nu nam Hij een ander onzer Lievelingen, pas 16 maanden oud, weder tot zich.

Dr. **W. GLEUNS, JR.**
J. C. GLEUNS-ECKRINGA.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed Mejufvrouw JOHANNA BARENDS, in den ouderdom van ruim 77 jaren.

HOOGEZAND, 17 December 1850.

S. MEIHUIZEN, Sz.,
Executeur-Testamentair.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed ons eenigst Kind HENDERIKA, ruim 10 maanden.

GRONINGEN, 18 December 1850.

W. K. DUSSELDORP.
T. HELLINGA.

*** Heden morgen omstreeks 7 uur overleed, in den ouderdom van bijna 76 jaren, onze geliefde en zorgdragende Moeder en Grootmoeder SIEBERDINA O. GRIMMIUS, Wedw. van wijlen JAN J. ROUAAN, in leven Houtkooper te *Uithuizen*, betreurd door hare beide Zoons en drie Kleinzoons.

UITHUIZEN, 18 December 1850.

O. ROUAAN.
J. ROUAAN.

*** Nog te bekomen, zoolang de geringe voorraad strekt, tegen **f 7—00**, de **vijf eerste Jaargangen** (1843—1847) van

de Huisvriend;

Gemengde Lectuur voor Burgers in Stad en Land;

VERZAMELD DOOR **J. J. A. GOEVERNEUR;**
gebonden in nette cartonnen banden.

Afzonderlijke Jaargangen tegen *f* 1,75. Ieder deel bevat 36 vellen druks, ieder vel ongeveer 50, te zamen alzoo omstreeks 1500 bladzijden gewoon groot 8vo inhoudende.

Het Tijdschrift de *Vaderlandsche Letteroefeningen* geeft bij eene aankondiging van het vijfde deel van dit Werk de volgende recensie:

„Wij haasten ons van heeler harte te betuigen, dat de Huisvriend ons zeer welkom was, dat bij aan zijn doel blijft beantwoorden, en dat de heer GOEVERNEUR in vollen nadruk de eere toekomt van zijne moeijelijke taak met den gelukkigsten uitslag te volbrengen. Wie eene onderhoudende, afwisselende, nuttige en aangename lectuur verlangt, in eenen goeden geest geschreven, nu eens ernstig, dan vrolijk, doorgaans in behagelijken stijl, die schaffe zich den Huisvriend aan. Boven vele tijdschriften en albums van dien aard verdient hij de voorkeur, om den goeden geest, die in het geheele plan en de uitvoering doorstraalt. De inhoud is verdeeld in schetsen, verhalen, volksoverleveringen, enz., in bijdragen tot natuur-, landen- en volkenkennis, in stukjes maatschappelijk, burgerlijk en huiselijk leven betreffende, in kleine stukjes van gemengden inhoud, in gedichten en rijmen. In ieder van deze rubrieken zal men veel aantreffen, dat men met groot genoegen, dikwijls met aandoening, niet zelden tot wezentlijk nut lezen zal. De stukken mogen van onderscheidene waarde zijn, over het geheel zal men de keuze moeten goedkeuren, en het zegt niet weinig, op den duur den lof te blijven verdienen. Moge dan de Huisvriend bij velen in stad en land met vriendelijkheid worden ontvangen, en daardoor beloond worden voor de moeite, die hij zich getroost! Zoo blijft zijne komst eene welkome verschijning, en wij gebieden hem gaarne eene goede getuigenis op zijne reize mede. Hij blijve ons nog lange bezoeken!"

De Jaargang 1851 wordt weder als de vorige Jaargangen *bij inteekening* uitgegeven, tegen f 3—00, tot welke inteekening bij alle Boekhandelaren gelegenheid is.

GRONINGEN, 16 December 1850.

Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

Bij de ERVEN **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA** is uitgekomen

De Oude Koffer,

OF

EEN BOEK IS EEN GROOTE SCHAT.

KLEINE VERHALEN VOOR JONGE KINDEREN,
EENE VREEMDE DAME NAVERTELD.
DOOR
J. J. A. GOEVERNEUR.
MET **14** PLAATJES.
Prijs *f* 1—20

Verder worden door hen met succes gedebiteerd de volgende

Kinderwerkjes:

I. **Nieuwe Fabelen en Versjes voor Kinderen**, door *J. J. A. GOEVERNEUR.* Met 21 plaatjes. Prijs *f* 0—90.
IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—20.

II. **Lust en Leering;** Fabelen, Sprookjes en Vertellingen, voor Hollandsche Jongens en Meisjes, door *J. J. GOEVERNEUR* en *H. ILPZEMA VINCKERS.* Met 6 plaatjes. Prijs *f* 1—00.
IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—20.

III. **Vertellingen uit de Geschiedenis des Ouden Testaments.** Vrij naar het Engelsch van Miss LAWRENCE, door *A. G. BRUINSES.* Met 15 plaatjes. Prijs *f* 1—50.

IV. **Rijmen voor de Kinderkamer**, door *H. ILPZEMA VINCKERS.* Met 8 plaatjes. Prijs *f* 1—00.
IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—20.

De SCHULDEISCHERS in het FAILLISSEMENT van **PIETER DE VRIES**, Koopman, gewoond hebbende te *Groningen*, worden opgeroepen tegen VRIJDAG den 20sten Januarij 1851, des voormiddags te 10 uur, in het LOKAAL van de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, om aan te hooren de **REKENING** en **VERANTWOORDING**, welke door den Curator ingediend, ten overstaan van den Edel Achtb. Heer W. WOLDRINGH, Regter-Commissaris in voormeld Faillissement, zal worden afgelegd.

Mr. J. L. TRIP,
Curator.

Degenen, welke iets te VORDEREN hebben van, of VERSCHULDIGD zijn aan de Nalatenschap van wijlen **EGBERT MOLENKAMP** en **SIEBRIG J. KOOPMAN**, in leven Ehelieden, gewoond hebbende en overleden te *Schildwolde*, worden verzocht daarvan Opgave te doen, vóór den 4den JANUARIJ 1851, ten Kantore van

Mr. J. D. TRESLING.

*** Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, gedenkt op MAANDAG den 23sten December 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Kastelein J. H. EEKHOFF, te *Groningen*, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene **HEEREN BEHUIZING** met **TUIN**, STALLING en ACHTERHUIS of KOETSHUIS, staande en gelegen Noordzijde in de Turftorenstraat te *Groningen*, op vrij eigen grond, geteekend C 110 V, rood I 277, door nu wijlen Mejufvrouw de Weduwe van den Heer D. VAN WULLEN in eigendom bewoond geweest.

II. Eene **BEHUIZING** met **TUIN**, aan het Zuiderdiep te *Groningen*, geteekend X 126 V, zijnde eene KOEMELKERIJ, door K. H BAKKER en Vrouw in eigendom wordende bewoond.

Om op primo Mei 1851 te aanvaarden.

Gemelde Behuizingen kunnen op den dag van Verkoop, des morgens van 10—12 en des namiddags van 2—4 uren, bezigtigd worden; zullende de Eigendomsbewijzen en Veilconditiën op de gewone plaatsen ter lezing liggen.

Mr. E. VAN EERDE,
Notaris.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 7den Januarij 1851, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek te koop worden aangeboden:

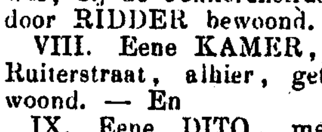

I. Eene nette BEHUIZING, get. N 263 V, wordende door de Juffer BENDERS bewoond, en eene KAMER, N 264 V, door BOUGIEN FOKKENS bewoond, onder één Dak, met een' TUIN en BLEEKVELD er achter, staande en gelegen Zuidzijde op den Nieuwen Weg te *Groningen*.

II. Eene dito BEHUIZING, get. N 265 V, staande mede aldaar, door H. WIEGMAN bewoond.

III. Eene dito BEHUIZING, get. N 98 V, met PAKHUIS en ruime KORENZOLDERS, zeer geschikt voor een' **GRAANHANDELAAR**, en met een' TUIN er achter, staande en gelegen Oostzijde aan het Schuitendiep te *Groningen*, laatst door nu wijlen den Heer R. ALDERSHOFF bewoond.

IV. Eene WONING, get. N 101 V, met een' KORENZOLDER, staande Noordzijde in den Mus-chengang, op eigen grond, te *Groningen*, achter perceel III, — beneden door de Wedw. KANNEGIETER bewoond.

V. Eene WOONKAMER, get. R 433 V, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 0—45, staande Noordzijde in de Prinsenstraat, alhier, door POELMAN bewoond.

VI. Eene DITO, ten Zuiden in de Rozenstraat te *Groningen*, get. F 158, bewoond door de Wedw. BOONSTRA.

VII. Eene DITO, get. Z 69 V, staande aan den Stadswal, bij de Jonkerenstraat, te *Groningen*, op eigen grond, door RIDDER bewoond.

VIII. Eene KAMER, met OPEN PLAATSJE, in de Ruiterstraat, alhier, get. W 91 V, door VELTHUIS bewoond. — En

IX. Eene DITO, met DITO, mede aldaar, get. W 90 V, door ALLÉ bewoond, doende jaarlijks te zamen tot grondpacht *f* 1—51½.

Alles om te aanvaarden op den 1sten Mei 1851.

Te bezien op den dag van Verkoop en des daags bevorens, van 10—12 en 2—4 uur. — De Conditiën van dezen Verkoop en de Titels zullen in tijds op de gewone plaatsen ter lezing liggen.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 9den Januarij 1851, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mej. de Wedw. BULSING, in *den Doelen*, aan de Groote Markt, aldaar, publiek te koop worden aangeboden:

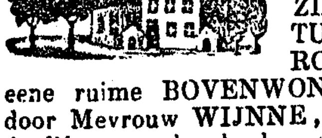

I. Eene rojale HEEREN BEHUIZING, get. lett. E no. 92 V, met TUIN, wordende door den Heer DE ROCHEFORT bewoond, en hebbende eene ruime BOVENWONING met vrijen Opgang, bewoond door Mevrouw WIJNNE, staande en gelegen aan het Loopende Diep, op den hoek van het Guyotsplein, te *Groningen*.

II. Een groot, nieuw getimmerd GEBOUW, waarin thans de **AKADEMIEDRUKKERIJ** wordt uitgeoefend, met TUINTJE en verdere GERIJFELIJKHEDEN, achter voormeld perceel, aan het Guyotsplein.

III. Eene ruime HEEREN BEHUIZING, get. lett. X no. V 127, met grooten TUIN, staande en gelegen Zuidzijde aan het Zuiderdiep, te *Groningen*, te zamen groot 16 Roeden en 96 Ellen, door den Heer P. WELLENBERG in eigendom bewoond geweest.

IV. Eene HEEREN of KOOPMANS BEHUIZING, met OPEN PLAATSJE, get. lett. H no. 109 V, staande en gelegen Westzijde in de Nieuwe Ebbingestraat te *Groningen*, door den Heer B. G. RINSMA bewoond.

V. De EIGENDOM van plm 11 Bunders *Land*, gelegen te *Sebaldeburen*, bij de Wedw HARM JANS RENKEMA onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 10—00.

VI. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Martinikerk te *Groningen*, in de derde Bank vóór den Noordwestelijken Pilaar, wordende door de H. W. G. Vrouwe Barones VAN IMHOFF in huur gebruikt

Om te aanvaarden perceelen I—IV en VI op den 1sten Mei 1851 en perceel V dadelijk na den Toeslag.

Te bezien perceel I—IV des daags bevorens en op den dag van Verkoop, van 10—12 en van 2—4 uren, en perceel VI alleen van 2—4 uren.

De Conditiën van Verkoop en Bewijzen van Eigendom zullen op de gewone plaatsen in tijds ter lezing liggen.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op ZATURDAG den 11den Januarij 1851, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Kastelein E. ENSING, op het 2de Tolhek, te *Foxham*, publiek te koop worden aangeboden, om op den 1sten Mei 1851 te aanvaarden:

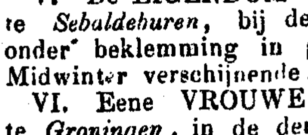

I. Eene **BOERENPLAATS**, bestaande in eene nieuws getimmerde BEHUIZING en SCHUUR, get. lett. A no. 51 en V 37, met derzelver HEEM en TUIN, benevens 2' LANEN en een Stukje BOUWLAND, te zamen groot 80 Roeden, staande en gelegen te *Martenshoek*, gemeente *Hoogezand*, zijnde Stadsgrond, no. 154, lett. D, doende jaarlijks aan den Stads-Rentmeester tot huur *f* 4,81½, — Kadaster sectie A no. 1—6; benevens nog:

4 Perceelen EIGEN LAND, te zamen groot 7 Bunders, 23 Roeden en 20 Ellen, gelegen te *Kolham*, gemeente *Slochteren*, Kadaster sectie I no. 405—414, en zulks in onderscheiden perceelen.

II. 1 Bunder, 13 Roeden en 20 Ellen LAND, te *Kolham*, Gem. *Slochteren*; Kadaster sectie I no. 364 en 365. — Wordende deze Goederen in huur gebruikt door DERK VREEDEMAN.

III. Ongeveer ½ Bunder HOOILAND, gelegen onder *Kropswolde*, Gem. *Hoogezand*, achter *de Waaren*, aan het Drentsche Diep.

IV. 1½ Bunder HOOILAND, te *Kropswolde*, in het Zuider-leger of klooster, Kadaster sectie G no. 314 en 315.

V. 1 Bunder, 70 Roeden en 70 Ellen HOOILAND, op de *Westerbroekster-Noordermade*, Gem. *Hoogezand*, Kadaster sectie H no. 20 en 21.

Nadere Informatiën zijn ten Kantore van voornoemden Notaris te bekomen.

*** De VERKOOPING der **PLAATSEN** in de **KIJL**, van H. en F. C. DE GRAAF, op MAANDAG den 23sten December 1850, ten Huize van E. ENSING, te *Foxham*, zal **GEEN' VOORTGANG** hebben.

*** Ten overstaan van den Notaris Mr. **J. J. CREMERS**, te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 9den Januarij 1851, des avonds te 7 uur, ten Huize van J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, in het openbaar worden verkocht:

I. De EIGENDOM van 45 B., 38 R., 2 E. *Behuisd Land*, onder *Niezijl* en *Pieterzijl*, bij E. J. KIESTRA en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, voor eene, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 340—00 's jaars.

II. De EIGENDOM van 17 B., 90 R. *Land*, te *Grootegast*, bij H. J. HOVINGA en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midwinter verschijnende huur van *f* 50—00.

III. De EIGENDOM van 3 B, 21 R., 50 E. *Land*, te *Loppersum*, bij Mej. T. VAN WEERDEN onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midwinter verschijnende huur van *f* 60—00.

IV. De EIGENDOM van 2 B., 88 R., 50 E. *Land*, te *Loppersum*, bij den Heer M. P. WENNIGER en Mevr. onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midwinter verschijnende huur van *f* 40—00.

V. De EIGENDOM van 1 B., 73 R., 10 E. *Land*, te *Loppersum*, bij K. T. MUDA en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midwinter verschijnende huur van *f* 34—00.

VI. De EIGENDOM van 1 B., 62 R., 80 E. *Land*, te *Loppersum*, bij J. J. DOORNBOS en Medeëigenaren onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midwinter verschijnende huur van *f* 26—00.

VII. De EIGENDOM van 25 *Heemen* en eene *Koeweide*, te *Loppersum*, bij verschillende Meijers in gebruik, voor eene jaarlijks op den 12den Mei verschijnende huur van *f* 141—75 te zamen.

VIII. De EIGENDOM van een' *Hof*, bij den Rijsdwinger te *Groningen*, bij P. DE VRIES in gebruik, voor eene vaste, op Petri verschijnende, huur van *f* 9—00 's jaars.

IX. De EIGENDOM van 1 B., 65 R., 70 E. *Land*, te *Uithuizermeeden*, bij P. R KOOI en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 14—00 's jaars.

X. Eene BEHUIZING, te *Groningen*, met WOONKELDER, in den Achter-den-Muur bij de Boteringestraat, I 217 V, bewoond door WIERINGA, bij het Kad. G 993.

XI. Eene BEHUIZING, te *Groningen*, aan den Turfsingel, N 15 V, bewoond door C. DE LOOS, bij het Kad. G 673.

Om te aanvaarden Perc. I—IX dadelijk, Perc. X en XI den 1sten Mei 1851; terwijl deze twee laatstgenoemde perceelen zullen zijn te bezien den dag van en vóór den Verkoop, van des voormiddags 10—12 en des namiddags van 2—4 uren. De Voorwaarden van Verkoop zullen ten Huize van Verkoop en, met de Aankomsttitels, ten Kantore drie dagen bevorens ter lezing liggen.

Mr. J. J. CREMERS.

*** Na bekomen regterlijke autorisatie, zal in de maand JANUARIJ 1851 publiek worden verkocht:

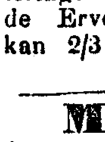

Eene ruime en weldoortimmerde BEHUIZING, zijnde de van ouds zeer beklante *KOEK- en BANKETBAKKERIJ*, get. I 181 V, rood K 59, staande te *Groningen*, om den hoek van de Oude Boteringe- en Zwanenstraat, in eigendom toebehoorende aan de Erven wijlen den Heer E. VAN DAM. Over dezelve kan 2/3 der koopppenningen blijven uitstaan.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

MORGEN, ZATURDAG,

des voormiddags te elf uur, VERKOOP van eene partij **ESSCHEN HOUT**, buiten de Steentilpoort.

Firma STEEN & CO.

EENSDEELS

DOOR KWITERING VAN AFFAIRE

en om op te ruimen, zal, op MAANDAG den 23sten December e.k. des voormiddags te tien uur en vervolgens, voor het BOELHUIS in de Gelkingestraat, publiek, voetstoots aan de meestbiedenden worden verkocht: eene groote hoeveelheid **MANUFAKTUREN**, als, pl. min. 40 à 50 BEDDEDEKENS. in differente soorten, 400 à 500 Ellen VLAAMSCHE GORDIJNLINNENS, in verschillende Breedten, 150 Ellen LINNEN WASDOEK, BROEKSTOFFEN, VIJFSCHACHTEN, TIERENTIJN, ROKKEBAAIJEN, en veel meer andere ARTIKELEN, te veel om alles te detailleren.

Te bezien Zaturdag voormiddag van 10 tot 12 uren en namiddag van 2 tot 4 uren.

VAN BOLHUIS & BOSCH,
Taxateurs van Roerende Goederen.

HOUTVERKOOPING.

Mr. **H. P. WICHERS**, Notaris te *Leek*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven HENDRIK PIERS HOLTROP, in leven Landbouwer te *Marum*, publiek, op Boelgoeds-Voorwaarden, te verkoopen:

Min of meer **200** zware **EIKEN-, ESSCHEN-, YPEN- en WILGEN STAMBOOMEN**, alsmede **2** Perceelen bijzonder zwaar **EIKEN KAPHOUT**, om te SCHILLEN; alles op Wortel staande op der Verkooperen Boerenplaats te *Marum*.

Deze Verkooping zal zijn op MAANDAG den 23sten December 1850, des voormiddags te 10 uur, op de voorschreven Boerenplaats te *Marum*.

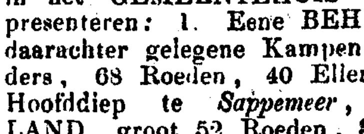

Mr. **C. HARTMAN BUSMANN**, Notaris te *Sappemeer*, zal, op MAANDAG den 23sten December 1850, des avonds te 6 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Sappemeer*, publiek te koop presenteren: I. Eene BEHUIZING, ERF, TUIN met 5 daarachter gelegene Kampen LAND, zamen groot 2 Bunders, 68 Roeden, 40 Ellen, staande en gelegen aan het Hoofddiep te *Sappemeer*, Zuidzijde. II. Een Kamp LAND, groot 52 Roeden, 80 Ellen, gelegen op de *Kalkwijk*, Oostkant. III. Den EIGENDOM van 5 Bunders, 88 Roeden *Land*, waarop de Behuizing staat, gelegen te *Noordbroekster Hamrik*, onder *Noordbroek*, onder vaste beklemming in gebruik bij EPPE ROELFS DE BOER, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei verschijnende, vaste huur van *f* 36—00; en IV. Den EIGENDOM van 75 Roeden *Behuisd Land*, gelegen op de *Ruiten*, onder *Slochteren*, onder vaste beklemming in gebruik bij WILHELMINA ABELS VERHEEK, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei verschijnende, vaste huur van *f* 6—00; — alles dadelijk te aanvaarden, en nagelaten door wijlen HINDRIK GEERTS TORRINGA en ALBERDINA JACOBS DOORNBOS, in leven Ehelieden te *Sappemeer*.

Mr. C. HARTMAN BUSMANN.

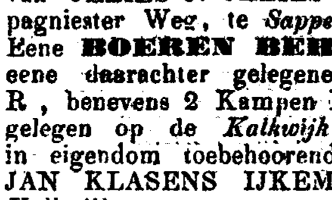

Mr. **C. HARTMAN BUSMANN**, Notaris te *Sappemeer*, zal, op VRIJDAG den 27sten December 1850, des avonds te 6 uur, ten Huize van JELIES J. JELIES, Kastelein aan den Burger Compagniester Weg, te *Sappemeer*, publiek te koop presenteren: Eene **BOEREN BEHUIZING en SCHUUR** met eene daarachter gelegene Plaats LAND, groot 4 B., 94 R, benevens 2 Kampen LAND, groot 1 B., 96 R., alles gelegen op de *Kalkwijk*, Oostkant, onder het *Hoogezand*, in eigendom toebehoorende aan de Kinderen van wijlen JAN KLASENS IJKEMA, in leven Landbouwer op de *Kalkwijk*.

Hierover kan ⅔ van den Koopschat naar 4½ pCt. blijven staan.

Mr. C. HARTMAN BUSMANN.

*** Mr. **C. HARTMAN BUSMANN**, Notaris te *Sappemeer*, zal, op VRIJDAG den 10den Januarij 1851, des avonds te 6 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Sappemeer*, publiek te Koop presenteren:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR met eene opstrekkende Heerd LAND, groot 7 B., 29 R., 40 E., staande en gelegen op 't *Veen* onder *Zuidbroek*. II. 7 Kampen LAND, zamen groot 5 B., 6 R., 40 E., gelegen bijlangs den Spitsbergerweg, onder *Zuidbroek*. III. Eene Plaats LAND, groot 6 B., 68 R., 40 E., gelegen te *Spitsbergen*, onder *Zuidbroek*; en IV. Een HUIS, ERF en TUIN, groot 16 R., 80 E., staande bij het Verlaat in de *Burgercompagnie*, onder *Muntendam*; alles in eigendom toebehoorende aan de Erven SEIJE DERKS KUIPERS en Vrouw, te *Burgercompagnie*.

Mr. C. HARTMAN BUSMANN.

*** Mr. **J. C. VAN SLOOTEN**, Notaris ter standplaats *Veendam*, zal, ten verzoeke van de Erven van wijlen den Heer JAN HINDRIKS SINNIGE en Mejufvrouw AGNES ELISABETH CORDES, in der tijd Ehelieden, woonachtig geweest en overleden te *Veendam*, publiek veilen en verkoopen:

I. Eene roijale en wélbetimmerde BEHUIZING, met den TUIN daarachter, staande en gelegen te *Veendam*, aan het Oosterdiep, wegzijde en zeer nabij de Kerkelaan, in der tijd door de Erflaters bewoond geweest.

II. Een HUIS en TUIN, in de Kerkelaan, zuidkant, te *Veendam*, waarin thans eene **KOPER- en BLIKSLAGERIJ**, benevens eene **SCHOENMAKERIJ** wordt uitgeoefend.

III. Twee stukken GROENLAND, groot plus min. 1 B., 25 Roed., gelegen in de plaats tegenover het eerste perceel.

IV. Twee stukken GROENLAND, groot pl. min. 62 Roeden, achter de Behuizing van H. NIETERINK, te *Veendam* gelegen.

V. Drieënvijftig stuks EIGENDOMMEN, gevestigd op *Huisplaatsen*, *Tuinen* en *Landerijen*, meerendeels gelegen in de gemeenten *Veendam* en *Wildervank*, doende des jaars van *f* 2—00 tot *f* 16—00, een gezamenlijk bedrag van *f* 294—82, tot pacht; alles invoege dezelve zullen worden gespecificeerd in de *Courant voor het Arrondissement Winschoten*, uitgegeven wordende bij T. E. MULDER, te *Veendam*.

VI. Een TWEEËNDERTIGSTE AANDEEL in het KOFSCHIP *ANNA ELISABETH*, gevoerd door Kapit. E. G. BOEKHOUDT.

VII. Een ZESTIGSTE AANDEEL in het KOFSCHIP *CATHARINA*, gevoerd door Kapit. J. H. DUINTJER; en

VIII. Een DERTIGSTE AANDEEL in het KOFSCHIP *REINAUW ENGELKENS*, Kapit. S. C. ROSENBEEK.

Deze Verkoop zal gehouden worden ten Huize van den Logementhouder W. J. BAKKER, te *Veendam*, op MAANDAG den 23sten December 1850, om de veelheid der Perceelen precies te drie uur des namiddags te beginnen.

*** Mr. **J. C. VAN SLOOTEN**, Notaris ter standplaats *Veendam*, zal, ten verzoeke van den Heer HOMMO EDZES TONKES, Landbouwer, wonende te *Meeden*, in diens betrekking van Voogd over de minderjarige Kinderen van wijlen PIEKO BERENDS GOUKES en ETJE HOMMES TONKES, in leven Ehelieden, woonachtig geweest en overleden te *Veendam*, krachtens bekomene Regterlijke autorisatie, publiek veilen en verkoopen:

I. Eene aanzienlijke en welbetimmerde BEHUIZING en SCHUUR, grooten TUIN en APPELHOF, met zeven Stukken GROEN- en BOUWLAND daarachter, groot 3 Bunders, 75 Roeden, alles staande en gelegen in eene zeer florisante streek, Wegzijde aan het Oosterdiep te *Veendam*.

II. Eene BEHUIZING en een' TUIN, staande en gelegen tegenover het eerste Perceel.

III. Elf Stukken GROEN- en BOUWLAND, groot 7 Bunders, 61 Roeden en 10 Ellen, in de Plaats achter het tweede Perceel gelegen.

IV. Een Stuk GROENLAND, groot 89 Roeden, 70 Ellen, gelegen in de zoogenoemde *WIEDE* te *Veendam*.

Deze Verkoop zal plaats hebben op DINGSDAG den 24sten December 1850, des avonds precies te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder D. E. EVERTS, te *Veendam*.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op VRIJDAG den 27sten December 1850, des voormiddags te elf uur, ten Huize van den Kastelein D. T. KUIPER, te *Siddeburen*, publiek te veilen en te verkoopen:

Eene BEHUIZING en SCHUUR, met derzelver EIGEN HEEM, TUIN en eenig LAND, te zamen groot 2 B., 97 R., 20 E., staande en gelegen bij den *Graauwedijk*, onder *Hellum*; toebehoorende aan de Kinderen van wijlen HERMAN VAN SENDEN en TRIJNTJE ENGBERTS HOMAN, in leven Ehelieden te *Hellum*.

Mr. J. D. TRESLING.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, zal, ten verzoeke van de Erven wijlen de Weduwe PIETER WOLTERS SCHURING, op VRIJDAG den 27sten December 1850, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Kastelein P. DE JONGE, te *Nieuwe Pekela*, publiek verkoopen:

I. Eene BEHUIZING en TUIN, no. 501, door de Erflateresse bewoond geweest.

II. Eene BEHUIZING en TUIN, no. 502, in gebruik bij de Wedw. JAN J. DE GROOT.

III. Eene BEHUIZING en TUIN, no. 500, in gebruik bij de Wedw. RENGER BROUWER.

IV. Zes Kampen LAND, achter evengemelde Behuizingen, groot 3 B., 25 R., 20 E., alles staande en gelegen Zuidkant te *Nieuwe Pekela*.

V. Een Kamp LAND, nabij het middelste Verlaat te *Oude Pekela* gelegen, groot 65 R., 80 E.

VI. Twee ZITPLAATSEN in de Gereformeerde Kerk te *Nieuwe Pekela*.

VII. 1/29 AANDEEL in het KOFSCHIP *EGBERDINA ANNA*, bevaren door J. A. SCHURING.

VIII. 1/30 AANDEEL in het KOFSCHIP *ALBERTINA*, bevaren door H. K. POTJEWIJD; en

IX. 1/28 AANDEEL in het KOFSCHIP *JEANTINE*, bevaren door J. H. RENKEN.

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, op DONDERDAG den 9den Januarij 1851, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Logementhouder J. H. DIJKSTERHUIS, te *Winschoten*, in openlijke veiling te verkoopen, de navolgende **SCHEEPSAANDEELEN**, te weten:

I. 2/60 in het KOFSCHIP *CORNELIUS DASSE VIËTOR*, Kapitein H. H. BOSKER.

II. 2/60 in de *ELSINA CATHARINA*, Kapt. G. J. RUIBING.

III. 2/60 in de *HILLEGINA CATHARINA*, Kapt. G. J. MOOI.

IV. 2/60 in de *HERMANNA*, Kapt. HARM G. EEFTING.

V. 2/60 in de *ALIDA*, Kapt. T. A. MULDER.

VI. 4/60 in de *WILMINA*, Kapt. L. N. BAAS.

VII. 2/56 in de *MINA* en *WILLEM*, Kapt. H. H. BAKKER.

VIII. 3/60 in de *BROEDERTROUW*, Kapt. A. DIJKEMA.

IX. 8/54 in de *JANTINA*, Kapt. G. H. STRATINGH.

X. 2/30 in de *TJADDINA*, Kapt. J. O. STAAL.

XI. 4/60 in de *MARIA BEERTA*, Kapt. K. A. TAP.

XII. 2/60 in de *JANTINA*, Kapt. C. J. BOON.

XIII. 2/60 in de *SIEKE VAN DER WEST*, Kapt. W. STEEN.

XIV. 2/60 in de *CORNELIA*, Kapt. H. S. VOS.

XV. 3/64 in de *JOHANNA MARIA*, Kapt. W. K. DE GROOTH.

XVI. 2/60 in de *CATHARINA*, Kapt. P. H. WEIJ; en

XVII. 2/56 in de *KLASINA MARIA*, Kapt. H. J. DOUWES.

Nadere informatiën ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven wijlen B. B. CRAKER en Vrouw, op Vrijdag den 17den Januarij 1850, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Logementhouder B. CRAKER, te *Beerta*, in openlijke veiling te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING aan den Grindweg bij de Kerk te *Beerta*, benevens een' TUIN aan het Diep gelegen, te zamen tot grondpacht doende *f* 5—50.

II. Het Oostelijk gedeelte van eene BEHUIZING en TUIN, aan het Kerkhof te *Beerta*, tot grondpacht doende *f* 1—25.

III. De VASTE BEKLEMMING van 2 B., 38 R., 70 E. *Land*, te *Veenhuizen* gelegen, zullende jaarlijks tot huur doen *f* 40—00.

VI. Den EIGENDOM van dien.

V. De VASTE BEKLEMMING van 2 B., 30 R., 40 E. *Land*, op het *Modderland*, bij *Finsterwold*, gelegen, zullende jaarlijks tot huur doen *f* 40—00.

VI. Den EIGENDOM van dien.

VII. De VASTE BEKLEMMING van 3 B., 28 R., 30 E. *Land*, ten Oosten de *Schoot* in de *Ekamp* gelegen, zullende tot huur doen *f* 40—00.

VIII. Den EIGENDOM van dien.

IX. De ONGESCHEIDEN HELFT in 2 B., 71 R., 60 E. *Land*, te *Ekamp* gelegen.

X. De VASTE BEKLEMMING van 2 B., 79 R., 90 E. *Land*, op den *Hardenberg* aan den Edeweg gelegen, in twee perceelen, te weten:

a. De voorste vijf AKKERS, zullende tot huur doen *f* 20—00.

b. Den EIGENDOM daarvan.

c. De volgende vijf AKKERS, zullende tot huur doen *f* 20—00.

d. Den EIGENDOM daarvan.

XI. De VASTE BEKLEMMING van 1 B., 76 R., 70 E. *Land*, mede aldaar gelegen, in twee perceelen.

a. De twee AKKERS aan den Weg, zullende tot huur doen *f* 15—00.

b. Den EIGENDOM daarvan.

c. De twee volgende AKKERS, zullende tot huur doen *f* 15—00.

d. Den EIGENDOM daarvan.

XII. Den EIGENDOM van eene *Behuisde Boerenplaats*, op den *Hardenberg* gelegen, groot 8 B., 22 R., 60 E., onder beklemming in gebruik bij ROELF B. KRUISE, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 100—00.

XIII. Den EIGENDOM van 5 B., 5 R., 50 E. *Behuisd Land*, in het *Huninga Meerland* gelegen, onder beklemming in gebruik bij H. F. WEMPEN en Vrouw, voor eene telken jare op Midwinter verschijnende huur van *f* 25—00.

XIV. Den EIGENDOM van 5 B. *Behuisd Land*, mede aldaar gelegen, onder beklemming in gebruik bij K. H KLATTER, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 25—00.

XV. Den EIGENDOM van 2 B., 33 R., 30 E. *Behuisd Land*, te *Ekamp* gelegen, onder beklemming in gebruik bij H. F. MEIJER, voor eene jaarlijksche, als boven verschijnende huur van *f* 20—00.

XVI. Den EIGENDOM van 5 B., 32 R., 80 E. *Land*, in het *Huninga Meer* gelegen, onder beklemming in gebruik bij GEERT H. MEIJER, voor eene jaarlijksche, als boven verschijnende, huur van *f* 40—00.

XVII. Den EIGENDOM van 2 B., 33 R., 30 E. *Behuisd Land*, te *Klein Ulsda* gelegen, onder beklemming in gebruik bij de Weduwe TEELE J. HINDRIKS, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei verschijnende, huur van *f* 32—00; en

XVIII. Den EIGENDOM van den *Molenberg* te *Beerta*, bij E. H. J. ONNES en Vrouw in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei verschijnende, huur van *f* 10—00.

De Verkoops-conditiën zullen in tijds ter lezing liggen ten Huize van Verkoop, alsmede ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven wijlen den Heer oud-Hoofd-inspecteur L. J. HORA SICCAMA, op MAANDAG den 27sten Januarij 1851, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Logementhouder F. H. WISSEMANN, te *Winschoten*, in openlijke veiling te verkoopen:

58 Bunders, 50 Roeden, 90 Ellen LAND, in het *Huninga Meerland*, onder *Midwolda* gelegen, in volgende perceelen, te weten:

I. 4 B., 09 R., 40 E., bekend onder no. 19, zullende op Martini tot vaste huur doen *f* 20—00.

II. Den EIGENDOM van dien.

III. 10 B., 64 R., 40 E., zijnde no. 32, zullende als boven tot huur doen *f* 50—00.

IV. Den EIGENDOM van dien.

V. 7 B., 54 R., 30 E., zijnde no. 33, zullende als boven tot huur doen *f* 40—00.

VI. Den EIGENDOM van dien.

VII. 7 B., 96 R., 60 E., zijnde no. 34, zullende als boven tot huur doen *f* 40—00.

VIII. Den EIGENDOM van dien.

IX. 7 B., 90 E., zijnde no. 35, zullende als boven tot huur doen *f* 35—00.

X. Den EIGENDOM van dien.

XI. 5 B., 42 R., 70 E., zijnde no. 52, zullende als boven tot huur doen *f* 30—00.

XII. Den EIGENDOM van dien.

XIII. 4 B., 80 R., 30 E., zijnde no. 53, zullende als boven tot huur doen *f* 25—00.

XIV. Den EIGENDOM van dien.

XV. 11 B., 02 R., 30 E., zijnde no. 57, zullende als boven tot huur doen *f* 55—00.

XVI. Den EIGENDOM van dien; — voorts

XVII. Eene BEHUIZING en TUIN, te *Midwolda*, in losse huur gebruikt bij JAN DIEDEL.

XVIII. Vier GRONDPACHTEN van *Behuisde Heemsteden en Tuinen*, te *Midwolda* gelegen, in gebruik bij L. J. ELSINGA, voor *f* 10—50, — bij de Wedw. JAN KASPERS PLAAT, voor *f* 4—50, bij HARM D. DONTJE, voor *f* 2—25, en bij HEIMAN COMPRECHTS, voor *f* 7—25, — en eindelijk

XIX. Een GESTOELTE in de Gereformeerde Kerk te *Oostwold*.

De Verkoopconditiën zullen acht dagen vóór den Verkoop ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

VERKOOPING.

Mr. **D. ROESSINGH**, Notaris te *Grootegast*, gedenkt, op ZATURDAG den 28sten December 1850, der namiddags te 2 uur, ten verzoeke van de Weduwe en Erven van wijlen HANS UBELS VAN DER LAAN, te *Doezum*, ten Huize van den Kastelein PIETER KLAASSENS ZIJLSTRA, te *Doezum*, publiek te verkoopen:

I. Eene **BOEREN BEHUIZING**, met SCHUUR, TUIN en APPELHOF, met de VASTE en ALTOOSDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 11 Bunders *Land*, gelegen te *Doezum*, doende jaarlijks tot vaste huur de som van *f* 55—00.

II. 91 Roeden, 20 Ellen EIGEN LAND, gelegen te *Surhuizum*, Provincie *Friesland*.

III. 1 Bunder, 78 Roeden, 80 Ellen EIGEN KLIENLAND, gelegen te *Surhuizum*, Provincie *Friesland*.

ZEGT HET VOORT.

*** Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven van wijlen B. THEMMEN en Vrouw, in leven Landbouwers onder *Wierum*, op WOENSDAG den 8sten Januarij 1851, des morgens te tien uur, in het GEMEENTEHUIS te *Aduard*, publiek te verkoopen:

I. Eene **BOERENPLAATS**, no. 2, bestaande in eene BEHUIZING en SCHUUR, met het REGT der VASTE BEKLEMMING van derzelver *Erf* en *Landerijen*, groot min of meer 27 Bunders, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 226—00.

II. Eene **BOERENPLAATS**, no. 1, bestaande in eene BEHUIZING en SCHUUR, met het REGT der VASTE BEKLEMMING van derzelver *Erf* en *Landerijen*, groot min of meer 22 Bunders, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 172—00.

Alles staande en gelegen op het *Nieuwland*, onder *Wierum*, Gemeente *Aduard*.

TE HUUR,

tegen primo Mei te aanvaarden: Eene **BEHUIZING** en een **TUIN**, voorzien van drie VOORKAMERS, TUINKAMER, KEUKEN, KELDERS en meer andere GERIJFELIJKHEDEN, staande aan de Hoofdstraat, op het allerangenaamste van *Zuidlaren*, wordende thans bewoond door den Heer Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

Nader te bevragen bij den Eigenaar E. BENTUM aldaar.

TE HUUR,

tegen den 1sten Mei 1851 of vroeger:

Eene **BOERDERIJ**, gelegen te *Midlaren*, behoorende bij de BUITENPLAATS *MEERWIJK* en daarbij thans in gebruik.

UIT DE HAND TE KOOP:

een zoo goed als nieuw **TJALKSCHIP** met zijn **TOEBEHOOREN**, groot zesti[g] N Tonnen. Te bevragen te *Groningen*, bij G. R. RASKER.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een **KOFSCHIP**, groot plus min 75 Roggelasten, in het jaar 1847 nieuw uit gehaald. Te bevragen bij den Kapitein F. PRONK, in de *Wildervank*.

J. B. MEDDENS,

vooraan de Vischmarkt, te *Groningen*,

KLEEDINGMAGAZIJN EN KLEERMAKERIJ,

heeft de eer te berigten, dat hij de Gewatteerde Lakensche Paletots en Duffelsche Jassen en eenige Pelsgoederen zeer verminderde prijzen zal verkoopen; zelfs Duffelsche Jassen van af *f* 7 en Lakensche van *f* 14 en hooger. Cont[ant].

Puik-beste KAGCHELKOOL

TE KOOP, per 100 Nederl. Ponden à *f* 8, bij

REMKO TONKES,
te *Groningen*.

*** Bij **E. DE BOER & ZONEN**, *GEKWALIFICEERDE KOLLEKTEURS* te *Groningen*, zijn voor de 213de *STAATS-LOTERIJ* (waarvan de 1ste KLASSE op MAANDAG den 13den Januarij 1851 zal beginnen te trekken), **LOTEN** volgens *Prijscourant* te bekomen.

EEN BESTE PATRIJSHOND

TE KOOP. Te bevragen aan het BUREAU DEZER COURANT.

Wordt gevraagd, om dadelijk in dienst te treden: een **GRUTTERSKNECHT**, zijn werk *grondig* verstaande. Adres bij de Erven L. NIENHUIS, in de Brugstraat te *Groningen*.

Een **GOUDDRAADWERKERSKNECHT** WERK verlangende, vervoege zich bij H. DE GROOTH, *Appingedam*.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen!*

DECEMBER 1850.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
8	772,28	771,16	770,48	1,2	2,3	3,1	0,90	0,93	0,90	Z.W.	Z.W.		mistig	mistig	mistig
9	769,35	769,54	770,37	5,7	6,5	6,0	0,90	0,93	0,91	W.N.W.	N.W.		betrokken	betrokken	»
10	770,63	768,92	768,27	4,7	4,4	2,5	0,90	0,86	0,87	Z.	Z.Z.W.		»	»	betrokken
11	765,96	764,00	762,15	1,4	0,5	-0,4	0,90	0,89	0,87	»	Z.		mistig	mistig	bewolkt
12	760,84	760,38	759,72	1,0	2,2	3,8	0,88	0,88	0,91	»	„		»	regen	betrokken
13	760,97	760,33	758,35	5,2	6,1	5,4	0,90	0,92	0,91	Z.Z.W.	„		»	betrokken	»
14	756,26	754,40	751,06	5,9	7,4	5,4	0,91	0,89	0,87	Z.	W.Z.W.		betrokken	„	»

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJVOEGSEL

tot de Groninger Courant van den 20sten December 1850, *no.* 102.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

's GRAVENHAGE, 16 December.

Men wil thans weten, dat de Regering er ernstig over denkt om voortaan de betrekking van inspecteur-generaal der geneeskundige dienst geheel te doen vervallen, en de daaraan verbonden werkzaamheden op te dragen aan eene commissie, waardoor o. a. ook de aanleiding tot partijdigheid beter zoude worden vermeden. Sedert het ontslag van den heer *Beckers*, is de heer dr. *Snabilie*, eerste officier van gezondheid 2de kl., voorloopig belast met het bestuur en de leiding der werkzaamheden.

— Van het Nieuwe Diep wordt gemeld, dat de *Sumatra*, die zeilree ligt om den nieuwen Gouverneur-generaal naar Java over te brengen, vooreerst niet zal kunnen uitzeilen wegens de ongesteldheid van den heer *Bruce*, hoewel deze niet van verontrustenden aard moet zijn.

De heer *van Nes*, benoemd vice-president van den Raad van Nederlands Indië, heeft zijn vertrek derwaarts tot Maart e.k. uitgesteld; en wel, meent men, wegens de vertraging der uitreis van den heer *Bruce*.

— Indien de informatiën juist zijn, dan is er in de vergadering van den stedelijken raad dezer stad heden morgen een belangrijk besluit genomen. De regering zou door aankoop, voor eene som van *f* 175,000, eigenares geworden zijn der kavallerie-kazerne, op het Alexanders-plein.

Die kazernes waren, zoo als bekend is, door wijlen Koning *Willem II* uit Hoogstdeszelfs bijzondere fondsen gesticht, en thans het eigendom der Vorstelijke erfgenamen. Dat deze aankoop, waardoor de mogelijkheid blijft bestaan, een aanzienlijk kavallerie-garnizoen alhier te houden, voor de stad en ingezetenen van groot belang is, behoeft geen betoog.

AMSTERDAM, 17 December.

Gisteren morgen zijn bij de correctionele kamer der arrond.-regtbank behandeld eenige vervolgingen jegens ondernemers van diligences ter dezer stede, wegens overtredingen der nieuwe postwet. Behalve verschillende regtskundige kwestiën, welke zich bij de toepassing van elke nieuwe wet, doch vooral bij de onderwerpelijke ruimschoots, opdoen, en voor zoo veel men a priori mag oordeelen, het uitspreken van straffen, zelfs bij klaarblijkelijke ontduikingen of overtredingen der wet, bemoeijelijken, zal in casu vooral te beslissen staan of het vervoeren van brieven, gehecht aan steenen en andere nietswaardige voorwerpen, al dan niet den vervoerder strafbaar maakt. De regtbank zal den 30sten Dec. vonnis geven.

— Onze vroegere stadgenoot, de heer mr. *L. Königwarter*, te Parijs, die onlangs door de akademie met den eersten prijs is bekroond geworden, is nu tot ridder van het Legioen van Eer benoemd.

— Naar men verneemt, is aan de Nederlandsche Regering thans mededeeling gedaan van de overeenkomst tusschen Oostenrijk en Pruissen aangegaan, nopens de Duitsche aangelegenheden. Dit heeft plaats gehad bij eene nota, waarin te kennen wordt gegeven, dat de organieke bepalingen, voortvloeijende uit het tractaat van 1815, van volle kracht blijven, tot dat zij op eene andere wettige wijze zullen zijn vervangen; dat, daar de maatregelen tot vestiging der Duitsche eenheid, tot hiertoe nog niet de gewenschte uitkomsten hebben opgeleverd, de verschillende Bondsstaten worden uitgenoodigd, deel te nemen aan de vrije beraadslagingen, die den 23sten dezer te Dresden zullen worden gehouden, en waar beraadslaagd zal worden over de herziening, op eene wettige wijze van de bestaande organieke bepalingen. (*H. Blad.*)

Van den 18*den.* Eene telegrafische depêche deelt de volgende berigten uit Nederlandsch Indië mede: „Java geniet de volmaakste rust. De Chinezen ter westkust van Borneo hebben hun verzet tegen het Nederlandsche gezag gestaakt."

— Eene commissie van de in Amsterdam gevestigde scheepsreeders heeft een adres aan het bestuur van de Nederlandsche handelmaatschappij ingediend, waarbij zij zich, namens dezelve beklaagt over de laatstelijk genomene maatregelen, ten aanzien van den gang der bevrachtingen en de vermindering der retourvrachten, en het bestuur verzoekt, om, in naam dezer reeders, bij het departement van koloniën aan te dringen op eene geringe afdaling in de vrachtprijzen, vermits hunne reederijen onder de voorgestelde vermindering van twintig gulden per last zouden moeten bezwijken; — en op het herstel, met het begin van het jaar 1851, der lijsten voor de verschillende steden; — derwijze, als bij dispositie van den 18den November 1848, bevestigd bij nota van den 27sten December daaraanvolgende, aan de reeders te Amsterdam *uit overtuiging* is toegezegd.

De commissie bestaat uit de heeren *D. Borski, L. A. Bienfait, A. van Geuns, G. C. Bosch Reitz, C. Faber Boissevain* en *C. Hartsen.*

GOUDA, 18 December.

De rentenier E. alhier, die verdacht werd gehouden, zich door zijne gierigheid zóó ver te hebben laten vervoeren, dat hij de tot het metselen van eenen oven benoodigde steenen bij zijnen buurman zoude gestolen hebben, is Zaterdag l.l. door de arrondissements regtbank te Rotterdam aan genoemd feit schuldig verklaard, en dien ten gevolge veroordeeld tot *een jaar gevangenisstraf en tot betaling der kosten van het vonnis.*

ZWOLLE, 16 December.

Het genoegen vernemen wij dat ten gevolge eener oproeping van eenige liefhebbers van ijsvermaken, zich hier ter stede, in navolging van zoo vele andere plaatsen, eene vereeniging gevormd heeft, ten doel hebbende: het laten verrijden op schaatsen van prijzen en premiën. Voorzeker zal deze vereeniging algemeen bijval vinden, vooral wanneer men de lage contributie (naar men verzekert *f* 1 per jaar) in aanmerking neemt, waarvoor men o. a. tevens op het rijden eene geschikte plaats bekomt.

ASSEN, 13 December.

Er is dezer dagen melding gemaakt, dat door den heer *Wesseman* concessie is gevraagd tot oprigting eener diligencedienst van Arnhem op Groningen, v. v., welke diligence zoo van Arnhem als van Groningen, dagelijks te Assen zal aankomen des avonds om 7 uur en 45 min.; thans vermeent men, dat door *H. R. Roelfsema* te Assen eene aanvrage om concessie is gedaan, om voor 't geval de concessie van den heer *Wesseman* wordt verleend, aan hem te vergunnen een' wagen te doen rijden van Assen op Veendam v. v., en welke postwagen alsdan dagelijks van Assen zal vertrekken des avonds om 8 uur en 15 min., om den volgenden dag des namiddags om 4 uur van Veendam weder naar Assen terug te keeren, en alzoo gelegenheid te openen, dat het vervoer van personen en goederen onbelemmerd van Veendam naar Arnhem in correspondentie met andere middelen van vervoer kunne plaats hebben. (*Dr. Ct.*)

HOOGEVEEN, 15 December.

Naar men verneemt, zijn in de afgeloopene week bij den heer burgemeester in deze gemeente klagten ingekomen over de ontaarde mishandeling, door eenen vader en eene stiefmoeder alhier jegens hunne twee nog zeer jonge kinderen gepleegd, hebbende het eene slechts den ouderdom van 7 en het andere van ongeveer 4 jaren bereikt, door deze gedurig onmenschelijk te slaan, en soms hunne voeten kruislings in de hoogte aan een zoogenoemd pintje van den haard vast te binden, zoodat de buren zich verpligt hebben geacht, daarvan aan de policie kennis te geven. — Het is te wenschen, dat er genoegzame bewijsmiddelen voorhanden mogen zijn, ten einde de justitie op deze ontaarde ouders de welverdiende straf moge kunnen toepassen, en daardoor voor anderen een voorbeeld worde gesteld.

GRONINGEN, 19 December.

Afgeloopen Dingsdag heeft alhier de opening der stembiljetten plaats gehad ter keuze voor een lid der Provinciale Staten, in plaats van den heer mr. J. J. Cremers, benoemd tot lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal. Er zijn ingekomen 558 stembiljetten, als: van Adorp 22, Haren 28, Hoogezand 54, Noorddijk 11, Hoogkerk 10, Groningen 433. Hiervan zijn zeven biljetten van onwaarde verklaard, zoodat het zuiver getal 551 bedroeg; — de volstrekte meerderheid is alzoo 276.

De heer Steven Blaupot ten Cate, van het Hoogezand, had 222 stemmen op zich vereenigd; jhr. mr. M. Backer, van Groningen, 212 stemmen, en jhr. U. W. F. van Panhuys, van Groningen, 71 stemmen.

Niemand alzoo de volstrekte meerderheid bekomen hebbende, zal tusschen de heeren S. Blaupot ten Cate en jhr. mr. M. Backer eene herstemming moeten plaats hebben.

De overige stemmen waren verdeeld als volgt: J. J. Bouman 5; L. T. Jorissen, van Haren, en mr. I. L. Schaap 4; H. J. Koning, W. J. Meurs Wichers, mr. H. van Giffen en mr. P. G. Sevensteen ieder 3; R. de Sitter, te Haren, jhr. mr. O. J. Quintus en Blaupot ten Cate, te Sappemeer, mr B. D. H. Tellegen, ieder 2; terwijl de heeren J. H. Leopold, jhr. W. Alberda van Ekenstein, J. Swaagman, Jr., M. P. Medema, te Sauwerd, mr. C. Star Busman, B. ten Cate, te Hoogezand, dr G. A Stratingh, dr. Eekma, te Hoogezand, J. W. Keizer, P. H. Saan, prof. H. C. van Hall, mr. W. de Sitter, van Glimmen, en M. Boerema ieder ééne stem op zich hadden vereenigd.

— Naar wij vernemen, is in de heden gehouden vergadering der heeren Gedeputeerde Staten alhier onder anderen besloten, dat de herstemming tusschen de heeren S. Blaupot ten Cate en jhr. mr. M. Backer, zal plaats hebben op Maandag den 30sten December aanstaande.

— Den 18den dezer zijn aan onze Hoogeschool bevorderd tot Docter in de Geneeskunde, de heer P. A. van der Ketten, van Zwolle, na het verdedigen van eene dissertatio medico-forensis inauguralis, de *morbis simulatis, qui pertinent ad organa sensuum*; — en de heer J. van der Veen, van Leeuwarden, tot Doctor in de Regten, na het verdedigen van eenige *quaestiones juris inaugurales.*

— De nieuwe organisatie bij het wapen der infanterie schijnt alhier aanvankelijk bereids in werking te zijn gekomen. Het fraaije korps hoornblazers, staande bij het flankbataljon, in garnizoen te Leeuwarden, hetwelk aan de Akademiefeesten alhier zoo veel luister heeft bijgezet, is thans, om zoo te zeggen, ontbonden; want van dat korps zijn al reeds naar ieder ander bataljon van dat regiment eenige manschappen vertrokken, welke, zoo als men weet, de dienst zullen vervullen bij de vijfde kompagnie (tirailleur-kompagnie) bij ieder bataljon.

— Het getal schepen, dat zich thans in de wateren binnen deze stad bevindt, is zoo groot als men zelden heeft waargenomen; alleen tusschen de Boteringe- en Apoortenbogen bedraagt dit getal honderd en elf, buiten die, welke nog voornemens zijn te vertrekken. Het vaarwater is thans zoo gevuld, dat de passage als het ware bijna gestremd is. Berekent men hierbij het getal dat op andere plaatsen dezer stad in winterlage is liggende, dan verkrijgt men voorzeker een hoog cijfer.

De redenen, welke voor dit verschijnsel bestaan, zijn zekerlijk onder meer andere toe te schrijven aan het lang open blijven van het water, waardoor het aan velen gelukt is, hunne provinciehaven nog te bereiken.

— Gisteren morgen is alhier binnengekomen het kofschipshol *de Waakzaamheid*, hetwelk, na voltooid te zijn, gevoerd zal worden door kapt. D. Lovius. Dit schip is gebouwd bij den scheepsbouwmeester G. van der Werff, te Veendam.

— In de afgeloopene week is bij den scheepsbouwmeester G. K. de Vries, op de Zuiderscheepshelling alhier, van stapel geloopen de nieuw gebouwde smaktjalk, welke zal gevoerd worden door kapt. G. Drewes van Groningen.

— Dingsdag avond te half elf hoorde de vrouw van den tjalkschipper Reussien, liggende in de Zuiderhaven alhier, een hevig hulpgeroep. De vrouw snelde naar boven en ontdekte, dat een scheepstimmermansgezel van het aan haar vaartuig grenzende kofschip bij het naar wal gaan in het water was gevallen. Zij greep hem oogenblikkelijk, en hield hem zoo lang vast, tot dat een paar mannen, waaronder Roelf Smilde, van beroep sjouwerman, waren toegeschoten, wien het alstoen gezamenlijk is gelukt dezen man te redden, welke anders misschien zoude zijn verdronken.

— Gisteren namiddag had er een bedroevend ongeluk plaats, aan het einde van de zoogenoemde Grootegaster Togt, nabij de trekvaart naar Stroobos, onder de gemeente Grootegast. De zoon van zekeren Freerk Hendriks Teenstra, genoemd Douwe, oud 17 jaren, schoot een geweer af, met dat ongelukkig gevolg, dat de loop borst en in verscheidene stukken sprong. De jongeling werd daarbij zoodanig gekwetst, dat zijne regterhand bijna geheel verpletterd is, en er slechts de duim en de voorste vinger van overig bleef. Hij is heden morgen naar Groningen vertrokken, ten einde aldaar heelkundige behandeling in te roepen. (Naar wij vernemen, is voornoemde jongeling in het Akademisch Gasthuis opgenomen, en is hem daar heden morgen de hand afgezet.)

Ziedaar wederom een bewijs, hoe gevaarlijk het is met vuurwapenen om te gaan, die, of niet behoorlijk in orde zijn, of verkeerd worden geladen, of wel ter sluik worden gebruikt.

— Men berigt ons, dat het achttal Bohemer muzikanten op den avond van den 14den dezer, ten huize van de wedw. Leeuw, te Termunterzijl, weder een instrumentaal concert hebben gegeven. Algemeen voldeden de uitgevoerde stukken.

— Als eene bijzonderheid wordt ons gemeld, dat door den landbouwer H. Steenbrink, te Borgsweer, een varken is geslagt, oud 19 maanden, dat eene zwaarte had van 651 oude ponden.

Als eene verdere soortgelijke bijzonderheid wordt ons uit *Doezum* medegedeeld, dat de landbouwer Jan J. Postema aldaar den 17den Dec. j.l. een varken te Groningen aan de markt heeft gebragt, dat de zwaarte had van *bijna vijf honderd* halve Ned. ponden. Voor de 100 N. ponden is bedongen *f* 33½.

— De commisie van bestuur der gymnastische normaalschool te Leeuwarden, opgerigt door het Departement der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* aldaar, heeft bekend gemaakt, dat de lessen, onder leiding van den heer Carl Euler, den 16den dezer zijn begonnen, in het lokaal in het voormalig Paleis van Justitie op den Wisjesdwinger, daartoe door de Regering dier stad goedgunstig afgestaan.

— Dezer dagen is van regeringswege afwijzend beschikt op het verzoek van Harm Reinders of Harm de Jong, schipper, wonende te Assen, om kwijtschelding der geldboete van *f* 12, waartoe hij, bij vonnis van den kantonregter te Assen van den 10den October 1850, is veroordeeld wegens het afvaren met zijne trekschuit een half uur vóór het bij het reglement bepaalde tijdstip.

Het *Weekblad van het Regt* berigt, dat weinige weken geleden een schipper, die, hoewel geen Doopsgezinde, het eedzweren strijdig achtte met de voorschriften des Christendoms, en daarom weigerde den eed als getuige af te leggen, door de Regtbank te Leiden veroordeeld is tot gevangenisstraf.

Het *Weekblad*, hetwelk reeds vóór de grondwets-herziening een dergelijk vonnis als eene inbreuk op de grondwettig gewaarborgde godsdienstvrijheid bestreed, betreurt het dat het gemelde vonnis der Leidsche regtbank, door verzuim van den termijn van appèl, in kracht van gewijsde is gegaan, omdat de vraag welligt bij den hoogsten regter, met het oog op de nieuwe bepalingen der Grondwet, geheel anders dan vroeger zou beslist zijn geworden. Het blad beroept zich op het gevoelen van den heer mr. J. de Bosch Kemper, die in zijne onlangs uitgegeven *Handleiding* opmerkt, dat onze Grondwet vroeger de vrijheid der godsdienstige *begrippen*, maar thans de vrijheid der *belijdenis* waarborgt, en daaruit afleidt, „dat onder deze Grondwet iemand, ofschoon niet Doopsgezind, zal mogen belijden dat hij den eed ongeoorloofd houdt, en dat hij op dien grond, bij het geven van getuigenis, met het doen eener belofte zal kunnen volstaan."

Volgens eene opgave der regering, zijn er thans nog aanwezig *f* 28,054,970 aan muntbiljetten, waarvan er thans onder het publiek en in sommige kassen van comptabelen niet meer verspreid is dan voor *f* 16,364,970; bestaande in: 3355 stuks a *f* 1000; 6300 st. a *f* 500; 81,000 st. a *f* 100 en 175,997 st. a *f* 10.

De *Rott. Ct.* is in staat gesteld het volgende extract mede te deelen uit het journaal van schipper Braam, voerende den schokker no. 2 van de Zuidhollandsche maatschappij tot redding van schipbreukelingen hier ter stede gevestigd: „12den December. Het weder sedert eenige dagen mistig, en daar zulks hoogst gevaarlijk is voor binnenkomende schepen om aan den grond te komen op de buitenbanken, was ik steeds kruisende; heden morgen te 7 uur, bij de vierde ton ten anker liggende, zoowel als de schokker no. 1 en de loodsboot, hoorde ik een schot, en ging dadelijk onder zeil (de Wind Z.Z.W.) zoo als ook de andere vaartuigen, maar verloor die spoedig uit het gezigt; bij de uiterste ton komende, hoorde ik het schieten duidelijk, waardoor ik vermoedde dat een schip in de rigting van de steile punt van den Banjaard aan den grond zat, en stuurde derwaarts; te 12 uur ontdekte ik het schip *Jan van Hoorn* aldaar zittende, liep achterom en kwam kort bij ten anker, en begaf mij met de sloep aan boord, om met den gezagvoerder te raadplegen.

„Het schip zat met den kop om de *West* op elf voet water, en was reeds twee voet in het zand geweld. Reeds waren er van de lading 80 balen rijst, 60 balen peper en 4 kranjangs suiker, alsmede de watervaten over boord geworpen. Het volk was af, het ligten gestaakt, en de hoop om het schip te redden, door den kapitein en den Kanaalloods opgegeven. Ik maakte hun bekend alwaar het schip zat, en beschouwde de eenige middelen om het te redden, zoo doenlijk een zwaar anker en ketting uit te brengen, hetgeen dadelijk geschiedde, maar onder veel moeite en gevaar, waarbij de schokker zwaar tegen het schip stootte en nog al veel schade bekwam. Voorts kwamen wij overeen, indien het schip niet vlot kwam, ik met den schokker er bij zoude blijven, om de equipage te redden.

„Intusschen was het donker geworden; velen van de equipage waren ziek en de overigen bezig met af te hieven, daar er niet verder met vrucht geligt kon worden, dewijl de ligte goederen, zoo als de kaneel en peper, boven in de lading waren. Te zeven uur begon het schip zwaar te werken, en om acht uur was het vlot en zeilde wederom naar zee, zoodat de genomen maatregel met een gelukkig gevolg is bekroond, terwijl tot ons aller verwondering het schip digt is gebleven.

„Het schip zat op de steile punt van den Banjaard, op dezelfde plaats waar de *Zeeuw* en de *Neêrlands Koningin* zijn gebleven, terwijl de *Jan van Hoorn* de eerste Oostindievaarder is die van die steile en gevaarlijke punt is gered."

De bekende Duitsche Statisticus F. v. Reden berekent in zijn onlangs verschenen werk over de staatshuishouding, belastingen en schulden van Duitschland en het overige Europa, dat de staatsschuld van Europa sedert 1848 tot en met 1850 met ongeveer 1300 millioen thalers vermeerderd is.

Voor eenigen tijd was in Duitschland veel sprake van een' persoon, wiens achtbaar uiterlijk wel geschikt was om eerbied in te boezemen en die voorzien was van (gelijk later bleek) valsche recommandatie-brieven. Hij gaf zich den naam Altiëri en den titel van kardinaal legaat van den Paus, die hem, volgens zijn zeggen, met eene zending bij de bisschoppen en andere hoofden van de Katholijke kerk in het noorden belast had. Overal met blijken van groote achting en eerbied ontvangen, bediende hij op verscheidene plaatsen de mis, had met verschillende bisschoppen talrijke bijeenkomsten, om in naam van den Paus de zaken der Katholijke kerk in Duitschland te regelen, en wist zijne valsche rol zoo goed te vervullen en hun een zoodanig vertrouwen in te boezemen, dat zij hem aanzienlijke sommen overhandigden, om tot verscheidene godsdienstige doeleinden en tot verschillende behoeften van de Katholijke kerk aangewend te worden. Het Pruissisch gouvernement vatte het eerst achterdocht op over zijne zending. Door de policie van stad tot stad vervolgd, slaagde hij er in, om Polen te bereiken, waar hij, naar men thans verneemt, door de bemoeijingen van den generaal Abramowitz gearresteerd en naar de gevangenis te Warschau gevoerd is. Zijn ware naam schijnt Gonicz Polski te zijn, en naar men zegt is hij van Poolsche afkomst.

De vlugt van Gottfried Kinkel.

Voor eenige weken is gemeld, dat de hoogleeraar Gottfried Kinkel, tot levenslange gevangenis in het tuchthuis te Spandau veroordeeld, ontsnapt was. Over de wijze van zijne vlugt wordt nu het volgende gemeld: „Behalve de beide opzieners van het tuchthuis, die verdacht worden, voor den prijs van 800 daalders zijne vrijheid bevorderd te hebben, is nog een logementhouder in geregtelijk onderzoek geraakt, bij wien zich vreemde personen moeten opgehouden hebben, aan welke men het plan toeschrijft. De logementhouder beweert, deze personen niet te kennen. Kinkel is door eenige deuren, waartoe, door middel van afdruksels in was, nagemaakte sleutels vervaardigd zijn, onder het dak van het voorgebouw gebragt geworden, door een klein dakvenster, dat nog gebroken is, op het dak geklommen, en aan een touw op de straat afgelaten. De indruk van het touw is nog aan de dakgoot bemerkbaar.

Dat de opzieners nagemaakte sleutels noodig hadden, wordt daaruit verklaard, dat bij nacht de gezamenlijke sleutels aan den directeur van het tuchthuis moeten geleverd worden. Dat de laatste niet mede in het plan gedeeld heeft, wordt van alle zijden verzekerd. Overigens moet Kinkel niet, gelijk in den beginne verzekerd werd, in officiersuniform ontvlugt zijn. De vóórzijde van het gebouw wordt des nachts door geenen post bewaakt, zoodat eene verkleeding wel niet noodig was. Men heeft eerst gemeend, dat hij den weg naar Hamburg genomen had en hier naauwkeurig onderzoek gedaan, zelfs op de schepen; doch vruchteloos.

Er zijn te Bonn, waar Kinkel Professor was, brieven gekomen, geschreven, „aan de Zee," in November. Hij schrijft zijne bevrijding toe aan Karl Schulz, een student te Bonn, die ook wegens zijne deelneming aan de revolutionaire ondernemingen de vlugt naar Zwitserland moest nemen, maar zich door geene hindernis liet afschrikken, om, met eigen persoonlijk gevaar, naar Pruissen terug te keeren en het werk der bevrijding te volbrengen. „Op welke wijze dit alles geschied is," schrijft Kinkel „en hoe wonderbaar het gelukt is, dat kan en mag ik u nog niet verhalen." Hij meldt aan zijne vrienden, dat hij nog de oude is, en dat hij nog al zijne krachten in dienst van zijn vaderland stelt, terwijl hij nog met eene zekere hoop den blik in de toekomst slaat. Hij verwacht, in Engeland geheel in veiligheid te zullen zijn.

Naar luid van nadere brieven van Kinkel, is hij, na eenen vreeselijken storm doorgestaan te hebben, welke zijn schip op de Noorweegsche kust had geworpen, den 1sten Dec. te Edimburg aangekomen in gezelschap van zijn' redder Karl Schulz. Zijn vrouw is den 10den Dec. uit Maints naar Londen vertrokken, waar zij zich met haren man zal hereenigen.

In Rostock is thans een streng onderzoek begonnen, vermits men wil weten, dat prof. Kinkel daar na zijne vlugt zich heeft opgehouden, en hem middelen zijn verschaft om van daar aan boord van een Engelsch schip te ontkomen.

Letternieuws.

„*De aard van de gronden van Drenthe onderzocht*, *door* S. J. van Roijen, *Math. Mag. Phil. Nat. Doct.*; met eene voorrede van prof. C. Mulder.

„Terwijl er in den tegenwoordigen tijd onderscheidene werken over den wetenschappelijken landbouw het licht zien, heeft men hier te lande wel eenigzins eene van de grondslagen dier wetenschap verwaarloosd, namelijk *de kennis van den grond.*

„Met dit werk, waarvan een gedeelte gediend heeft tot proefverhandeling ter verkrijging van den doctoralen graad, hopen wij deze leemte, althans voor ééne provincie, waar men hoe langer hoe meer werk maakt van ontginning der onbebouwde velden, eenigzins aan te vullen.

„Het plan van dit werk is, om de Drentsche gronden uit een natuurkundig oogpunt te leeren kennen, ten einde hen met andere te kunnen vergelijken, en daaruit op den landbouw toepasselijke resultaten te trekken.

„Derhalve zullen wij vooreerst eene beschrijving geven van de wijze, waarop wij de natuurkundige eigenschappen en het scheikundig zamenstel van den grond hebben onderzocht; vervolgens de ligging en de gebruikelijke namen van de onderzochte gronden opgeven, waarna wij in tabellen, die van tijd tot tijd zullen verschijnen, de gevondene eigenschappen, het scheikundig en mineralogisch zamenstel, benevens opgave van de planten, die op die gronden voorkomen, zullen mededeelen. Telkens wanneer eenige soorten van grond tot zoo ver zijn afgehandeld, zullen wij een hoofdstuk geven, waarin zij vergeleken worden met andere gronden, om dan uit een en ander het practisch aanwendbare te kunnen opmaken.

„De omvang van het geheele werk laat zich niet bepalen, dewijl die afhankelijk is van het aantal verschillende gronden, dat men in de provincie aantreft. De inrigting is echter van dien aard, dat het werk telkens compleet is, wanneer eenige grondsoorten zijn afgewerkt.

„De beschrijving van onze wijze van onderzoek ligt, even als een deel der tabellen van 10 soorten van grond, voor den druk gereed.

„Groningen,
1 December 1850. Dr. S. J. van Roijen."

Wij hebben gemeend, niet beter te kunnen doen, dan dit Prospectus hier in zijn geheel mede te deelen. Het werk beveelt zich zelf aan, en behoeft bij den deskundigen lezer onze aanbeveling niet. Slechts wenschten wij, er bepaaldelijk de aandacht ook elders op te doen vestigen, en voegen wij er bij, dat het werk in gr. 8vo zal gedrukt worden, en ongeveer 5 vellen druks en 6 tot 8 tabellen bevatten; — ieder vel druks bij Inteekening tegen 15 cent en de tabellen naar billijkheid zullen worden berekend, en dat, zoodra het getal inteekenaren toereikend is om de kosten van uitgave te dekken, met het drukken een begin zal worden gemaakt, door den uitgever J. Oomkens, J.Zoon.

Beknopte Verhandeling over het Pauperisme in Nederland, deszelfs oorzaken en de middelen, waardoor de voortgang van hetzelve kan worden gestuit; door mr. W. DE SITTER, advokaat bij het prov. geregtshof te Groningen; *Groningen*, F. WILKENS 1850; bl. 42.

Eene zóó beknopte (korte, volgens den omslag) verhandeling over een zoo omvangrijk onderwerp, als het Pauperisme ten onzent is, hoe zou die kunnen strekken tot het leeren kennen van de *ware* oorzaken van en de *beste* geneesmiddelen tegen die vreeselijke en over geheel de wereld epidemisch heerschende en steeds nog toenemende kwaal? Zoo zal welligt deze of gene denken, die meent dat, om nuttige wenken te geven, men breedvoerig moet wezen. Het tegendeel echter is waar: wil men, dat zijne denkbeelden overwogen zullen worden, men deele ze beknopt en zoo zakelijk mogelijk mede, en late aan den lezer ook iets of het meest ter verdere overweging over.

De heer DE S. heeft, als oud-archidiaken der Hervormde gemeente alhier, ervaring genoeg kunnen opdoen, om over 't Pauperisme te mogen medespreken op een' tijd, waarin de behandeling van dat gewigtige vraagstuk aan de orde van den dag is, en eerlang voor een gedeelte op nieuw en bij de wet zal moeten worden geregeld.

Deze plaats laat niet toe, in kritische beschouwingen te treden opzigtens de stellingen en meeningen van den schrijver, en 't spreekt schier van zelf, dat ieder lezer zich niet met alle denkbeelden van den Schr. zal kunnen vereenigen. Maar zulks doet ter zake ook niets af. Want de ondervinding van de laatste maanden heeft reeds geleerd, hoe nuttig het bereids gewerkt heeft, dat HEEMSKERK, TYDEMAN, BRUYN KOPS, GREVELINK, MACKAY, BOER en zoo vele anderen meer, het Pauperisme en wat daartoe behoort, thans in korte geschriften hebben ter sprake gebragt. Daardoor is in dezen reeds veel licht opgegaan, en zijn velen in de gelegenheid gekomen om dit vraagstuk grondiger en wetenschappelijker te overdenken, dan tot nu toe bij de meesten had plaats gehad, — natuurlijk tot groot nadeel der zaak.

Wij kunnen volmondig verklaren, dat het werkje van den heer DE S. allezins mede kan dienen om het onderwerp al meer en meer grondig en naar waarheid te doen kennen. En voorzeker is *dit* meer dan genoeg, om aanbevelenswaardig genoemd te kunnen worden voor de vele en vele staatsburgers, die 't hoogste en eerste belang hebben bij de juiste *kennis* van de kwaal, ten einde, ten gevolge van die juiste kennis, *met vrucht* here bestrijding te kunnen ondernemen.

Mogen ook de wenken van den Schr. dáártoe bijdragen!

Landhuishoudkundige Almanak ten dienste van Land- en Buitenman, voor het jaar 1851. Onder redactie van M. D. TEENSTRA. Groningen, J. OOMKENS, JZN.; de prijs is 30 cts.

Wij mogen met volle ruimte dezen Almanak onze lezeren aanbevelen. Men vindt daarin, behalve wat er uit den aard der zaak in kan gezocht worden, ook zeer nuttige en wetenswaardige bijzonderheden nopens onderscheidene onderwerpen, die tot het dagelijksche leven in verband staan.

Verder treft men er maandelijksche tuinoefeningen aan, die vrij gevolgd zijn naar die van wijlen prof. UILKENS.

Eindelijk geeft deze Almanak zeer goed gestelde mededeelingen, onder meer, nopens onze huisdieren enz., waarmede gewis menig lezer tot zijn genoegen zal kennis maken.

Die dus een' goedkoopen en doelmatigen Almanak wil koopen, kunnen wij den onderhavigen gerust aanbevelen.

INGEZONDEN STUKKEN.

Mijnheer de Redacteur!

Dezer dagen werd ik bekend gemaakt met de vier hoofdartikelen in no. 217, 222, 230, 237 van de Arnhemmer Courant (van den 5den, 12den, 23sten November, 6den December l.l.)

Het eerste voert tot opschrift: *Het diplomatisch examen*; het tweede: *Het Ministerie van Buitenlandsche Zaken*; het derde en vierde: *Consulaten.*

Die artikelen laten zich met groot genoegen lezen. Zij behelzen vele goede en naauwkeurige opmerkingen, bewijzen groote belezenheid en kennis van tractaten. Vooral echter blijkt er uit, dat de vervaardiger goed Fransch in goed Nederlandsch weet over te brengen, en dat hij in dit opzigt wedijveren kan met den overzetter van een hoofdartikel uit het *Journal des Débats*, als eigen arbeid in de *Arnhemmer Courant* geplaatst, waarvan *de Nederlander* eenigen tijd geleden herhaalde malen met den noodigen lof heeft gewaagd.

Wenscht men zich van de getrouwheid der vertaling en tevens van de handigheid van den journalist te overtuigen, men raadplege het bekende en geachte werk van CHARLES DE MARTENS: *Guide diplomatique*, Leipsic 1832, II Volumes; en vergelijke in de eerste plaats: *Het diplomatisch examen* (no. 217), van de woorden op de eerste kolom voorkomende: „De diplomatie moet, *theoretisch* beschouwd, enz." af, met hetgeen men bij DE MARTENS leest, Vol. I, p. 1 en volg.: *La diplomatie, traitée théoriquement*, enz." Dit gaat zoo voort met een paar geringe bijvoegselen en weglatingen tot aan de conclusie van den Vertaler, welke aanvangt met de woorden: *Uitgaande nu van de onderstelling.*

De drie overige Artikelen *over de Consulaten en het Ministerie van Buitenlandsche Zaken* zijn *geheel en al* overgezet uit den aangehaalden GUIDE, Vol. I, p. 164—175, p. 175—183, en bl. 19—24. Hieruit bespeurt men reeds, dat de waardige man veel heeft uitgelaten; daarentegen heeft hij menige noot in den tekst ingelascht en met dezen verbonden.

Dit is dan nu de tweede maal, dat de Redactie der Arnhemmer Courant op eene handeling betrapt wordt, die, om het zoo zacht mogelijk uit te drukken, toont, dat zij weinig achting voor zich zelve, nog veel minder voor het publiek gevoelt.

Zal het de laatste keer zijn? In de hoop hierop werd het bovenstaande geschreven: ook om de lezers der Arnhemmer Courant een regtmatig wantrouwen in te boezemen ten aanzien van de goede trouw en grondige geleerdheid harer voornaamste organen.

Niemand late zich door de groote letters misleiden!

GRONINGEN, 18 December 1850. *Q. N.*

Mijnheer de Redacteur!

Gaarne zag ik in uw geëerd Blad nog eens een plaatsje ingeruimd aan de volgende regels, en houd ik mij steeds overtuigd van uwe bereidwilligheid, zoo doe ik dat thans met dubbel vertrouwen, immers wanneer ik u zal gezegd hebben, dat het hier tevens de vervulling geldt van eene belofte, door mij gedaan, namelijk, van den heer ROSENVELDT, JR., mogt hij later beter spelen, dan bij de eerste voorstelling, den lof, die hem in dat geval zou toekomen, niet te onthouden. Dien lof nu heeft hij reeds gisteren avond, als Don *Cezar de Bazan*, in het stuk van dien naam, onzes inziens volkomen verdiend. Het onderscheid was, in vergelijking met de vorige voorstelling, in het oogvallend groot; veel meer losheid, bij minder luidruchtigheid, en soms eene warmte, die ons verraste; wat echter niet wegneemt, dat hij ons soms weder minder beviel, het minst aan tafel met de scherpschutters, het allerminst, waar hij den Koning de ontrouw van diens minister openbaart. Iets, het is waar, moet daarvan op rekening worden gesteld van den Koning zelf, den heer JONAS, die ons ditmaal minder beviel, dan de vorige reis, en die ons ondragelijk werd, op het oogenblik, zooeven door ons bedoeld; wel kon men van KAREL II, den lagen verleider, niets koninklijks verwachten, doch zulke afschuwelijke grimassen als de heer JONAS vertoonde, waren toch waarlijk wat al te ongerijmd. Ook voor verliefde deugt de heer JONAS al even weinig, als zoo menig ander; waarbij wij echter tevens volgaarne erkennen, dat het karakter, waarvan het bloot eene naboetsing is, zijne groote moeijelijkheid heeft, zoo op het tooneel, als in het werkelijke leven.

Met een' nieuwen regel maken wij melding van mejufvrouw BOUWMEESTER, als *Maritane*. Zouden wij te veel zeggen, wanneer wij haar het sieraad van het gezelschap noemden? Een voorkomen, dat belang inboezemt; eene stem, die inneemt, treft en boeit; een levendig spel en eene gekuischte taal; beurtelings fier en teeder, — zoo zagen en hoorden wij mejufvrouw BOUWMEESTER. *Ehre dem Ehre gebührt!*

Aartsvijand van wat men in de wandeling een *Jan-hen* noemt, hebben wij ons echter ook steeds geërgerd aan elke vrouw, die voor man speelde, vooral als zij daarvan ook het gewaad aannam, met name de *inexpressibles*. Gisteren avond kwam daar nog bij, bij de ergernis, namelijk, dat *Lazarillo*, door eene vrouw vervuld, voor wie het stuk niet kende bijna noodwendig aanleiding tot vergissing moest geven, zoodat men in den waan geraakte, dat achter dien aardigen, verkleeden page een geheim, eene verrassing school, en dus ten laatste uiterst vreemd opzag, toen hij werkelijk slechts een page bleek te zijn.

En hiermede meenen wij, daar het overige personeel ons geene aanleiding tot bijzondere opmerkingen heeft gegeven, voor dezen keer te kunnen eindigen. Slechts willen wij er nog bijvoegen, dat het stuk, wat de uitvoering betreft, maar dan ook enkel als zoodanig, ons goed heeft voldaan.

„Maar het nastuk?" — *De schipbreuk of de erfgenamen?* Nu gij er naar vraagt, mijnheer de redacteur, zal ik u verzoeken, den heer ROSENVELDT, SENIOR, door middel van uw blad te doen vragen, of hij het wel regt vindt, dat hij in het hoofd moet stellen, dat het publiek, dat hij zich vooral niet van Groningen door het lange vasten eene soort van volkshonger heeft gekregen, zoodat het maar gretig toetast, onverschillig wat men opdischt. *Die* kost van gisteren avond was, om het niet meer gezouten te zeggen, op zijn allerminst laf. — En nu....

„Maar uwe grieven over deuren, kagchels, enz.?" — Alles bij het oude! de stem eens roependen in de woestijne! — echter, wat de kagchels betreft, ben ik zelf bijna tot inkeer gekomen; ze zijn zoo monstrueus, dat men ze wel bezwaarlijk zoo zal kunnen plaatsen, dat ze niet hinderen, en misschien zijn zij wel te zwaar, om ze van plaats te doen veranderen, want zat daaraan niet vrij wat moeite vast, dan ware het, meenen wij, voorlang reeds geschied. Ten slotte gelooven wij aan hen, die het de beide vorige reizen in het eivolle parterre zoo tamelijk benaauwd hadden, te kunnen verzekeren, dat men dáárin voor de volgende voorstelling eenige verbetering zal mogen verwachten. Mogt het niettemin ook dan nog te vol zijn, dan zouden wij wel der directie in bedenking willen geven, of zij niet het batig saldo zou kunnen overbrengen op de galerij, waar men tot nu toe telkens *zeer ruim* zat. Mogt het echter door een onbegrijpelijk toeval ook daar vol worden, dan — zal het ons aangenaam zijn, want wij zeggen het HAMLET na: *Good my lord, will you see the players well bestowed? Do you hear, let them be well used."*

GRONINGEN, 15 Dec. 1850. V.

Men vraagt

of het waar is, dat de schepen geene ligplaats in de Noorder haven kunnen bekomen, maar genoodzaakt zijn op het Reitdiep te blijven, waardoor zij aan vele nadeelen zijn blootgesteld, en waarom dan in zulk eene belangrijke zaak niet door het Provinciale gouvernement wordt voorzien?

GRONINGEN, 19 December 1850. I.

Vooruitgang.

Als een bewijs van vooruitgang moge dienen, dat de Minister van financiën, die in zijne rede van den 13den Dec. 1848 verklaarde, *dat het patent eene onregtvaardigheid is en mitsdien moet ophouden*, bij eene resolutie van den 2den Augustus 1850, no. 117, aan de deurwaarders der directe belastingen, boven andere vergoedingen, *eene premie van een' tot drie guldens heeft uitgeloofd voor ieder proces-verbaal van bekeuring, hetwelk zij wegens overtreding van de wetten op het patentregt te voorschijn zullen brengen.*

Statistiek.

Volgens het Jaarboekje voor de ambtenaren der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen over 1850, is het personeel dezer administratie volgenderwijs zamengesteld:

Directeurs		15.
Hoofd-Inspecteurs		2.
Linie-Inspecteur		1.
Inspecteur voor de ambulante recherche te water		1.
Controleurs		126.
Ontvangers		765.
Boekhouders		13.
Visiteurs		128.
Hoofd-Commiesen	31.	
Commiesen der 1e klasse	353.	
„ 2e „	436.	2283.
„ 3e „	829.	
„ 4e „	525.	
Buitengewone Commiesen	109.	
Scheepsmeters		65.
Rijks-Roeijers		18.
Geadmitteerde Commiesen Roeijers		237.
Meters en Taxateurs van den Turf		35.
Entreposeur		51.
Afzonderlijke beambten bij de Entrepots		140.
Verificateurs voor de Comptabiliteit		4.
Klerken der Verificateurs		14.
Sloeproeijers		57.
Surnumerairen		59.
Deurwaarders der directe belastingen		260.

LEVENSSCHETS
VAN
LODEWIJK SIGISMUND GUSTAAF
Graaf van HEIDEN,

admiraal in dienst van Z. M. den Keizer aller Russen, militair gouverneur en opperbevelhebber der Russische vloot te Reval; ridder, grootkruis van vele ordens.

LODEWIJK SIGISMUND GUSTAAF graaf VAN HEIDEN werd den 6den September 1773 te Zuidlaren geboren en was de tweede zoon van SIGISMUND PIETER ALEXANDER graaf VAN HEIDEN, heer van Reinestein en Laarwoud, drossaard van Drenthe, en van MARIE FREDERIQUE baronnesse VAN REEDE.

In 1782 den ouderdom van even 9 jaren bereikt hebbende, trad de jonge graaf als kadet in Hollandsche zeedienst en ontving zijn eerste opleiding van den admiraal VAN KINGSBERGEN, totdat hij in 1789 tot luitenant ter zee werd bevorderd, en sedert onafgebroken tot in 1795 in die betrekking, in actieve dienst, verschillende reizen en expeditiën zoo naar de Nederlandsche Overzeesche bezittingen als naar de Middellandsche en andere zeeën bijwoonde.

Bij de staatsberoerten van 1795 bleef de graaf VAN HEIDEN, op het voorbeeld zijner ouders, een' aanhanger van Oranje, en was hij degene, die den stadhouder Prins WILLEM den vijfden met de visscherspink van Scheveningen naar Engeland vergezelde.

Van daar in zijn Vaderland teruggekeerd, werd onze luitenant in verzekerde bewaring genomen, en van hem verslag afgevorderd van hetgeen op den overtogt door den Stadhouder was gezegd geworden en aan boord van de pink was verhandeld. Ondanks alle bedreigingen, bleef de graaf halstarrig weigeren, een enkel woord daarvan mede te deelen, en verklaarde hij plegtig niets daarvan te zullen zeggen, wat er ook met hem mogt gebeuren. Op deze weigering werd hij op het buitenhof te 's Gravenhage in een ellendig en bekrompen hok, voor erge misdadigers bestemd, gevangen gezet en, bij steeds volhardende weigering om iets te zeggen, werd hij op de strengste en ruwste wijze gedurende twee volle maanden gevangen gehouden, als wanneer hij door tusschenkomst van den Franschen generaal PICHEGRU en eenige goede vrienden, vooral ook onder de Haagsche burgerij, ontslagen werd. Kort daarop volgde het door hem dadelijk aangevraagd ontslag uit de dienst, en ontheffing van den door hem afgelegden eed, waarop de nu weder buiten alle betrekking geplaatste jeugdige man naar zijne ouders te Zuidlaren terugkeerde, en geene staatkundige verandering van zaken vooruitziende, tot het besluit kwam, Nederland te verlaten en zijne diensten aan den Russischen Keizer aan te bieden, waarop hij met eenige uitgewekene aanzienlijke Hollanders in de maand September de reis naar Rusland, na een hartroerend afscheid aan de Nederlandsche grenzen, aannam.

Te Petersburg aangekomen, werd de graaf VAN HEIDEN door den Russischen Keizer als kapitein luitenant aangesteld en bleef hij als zoodanig tot in 1803 op de Russische vloot, in de Zwarte Zee, dienen. In dat jaar werd hij tot kapitein ter zee tweede klasse bevorderd, en werd door hem eene beschrijving van de Zwarte Zee uitgegeven en in het Russisch gedrukt.

De leiding van het kadetten-korps en de zorg over de admiraliteit aan hem opgedragen zijnde, bleef hij daarmede tot in 1880 belast, als wanneer hij, tot kapitein ter zee eerste klasse bevorderd, het kommando ontving over eenige fregatten, waarmede hij naar Sweaborg stevende, vanwaar hij werd afgezonden, om het bevel op zich te nemen over een gedeelte der flottille, bestemd voor den oorlog tegen Zweden. De kapitein VAN HEIDEN onderscheidde zich bij drie verschillende zeegevechten dermate, dat de Keizer hem de kommandeurs-kruizen van *St. Wladimir* en van *St. Anna* schonk en in 1809 tot kommandant en-chef van het eskader in Nieuw-Finland benoemde. Dit kommando bleef den heer VAN HEIDEN opgedragen tot in 1813, als wanneer hij werd gesteld aan het hoofd van het eskader, belast met het beleg van Dantzig. Na drie hevige gevechten tegen de batterijen dezer vesting in den zomer van 1813, werd onze kapitein vandaar in Rusland teruggeroepen en tot commodore bevorderd.

Intusschen was de staat van zaken in Europa en ook die in ons vaderland veranderd, en werd de graaf VAN HEIDEN, die sedert 1806 met eene dochter van den Zweedschen admiraal D'AKELIJE gehuwd was en reeds vier kinderen had, ernstig bedacht naar Nederland terug te keeren en zijne verdere levensdagen aan de dienst van zijn zoo zeer bemind vaderland te wijden. De Keizer, die zulks al spoedig vernam, drong bij den heer VAN HEIDEN aan om zijne dienst niet te verlaten, en, terwijl hij hem met eigen hand met eenen gouden eeredegen, met het opschrift *voor betoonde dapperheid*, begiftigde, benoemde hij hem tot militair gouverneur van Sweaborg en kommandant-en-chef der zeemagt in Finland.

Deze dubbele onderscheiding beslisste over de toekomst van den graaf, die alsnu begrijpende, zich aan ondankbaarheid jegens zijnen nieuwen gebieder te zullen schuldig maken, indien hij zijne dienst verliet, de hem opgedragene betrekking aannam, in 1817 den rang van schout-bij-nacht bij keuze verwierf, en in 1819 door den Keizer, gedurende diens verblijf in Finland, met eigen handen met het grootkruis der orde van *St. Anna* versierd werd.

Na in 1826 eene divisie van het Russisch evolutie-eskader te hebben gekommandeerd, werd den schout-bij-nacht VAN HEIDEN het bevel opgedragen over de vloot, bestemd naar de Middellandsche Zee, en om gezamentlijk met de Engelsche en Fransche vloten de onafhankelijkheid van Griekenland te bevestigen, en tot de beteugeling van den moorddadigen oorlog tusschen de Grieken en Turken tusschen beide te treden. Den 8sten Augustus 1826 van Portsmouth uitgezeild, kwam de Russische vloot, na den 13den Sept. Palermo en den 22sten Messina te hebben aangedaan, den 1sten October te Zante, alwaar dezelve zich vereenigde met de Engelsche en Fransche vloten, onder bevel van de admiralen sir EDWARD CODRINGTON en DE RIGNY, terwijl aan den Engelschen admiraal, als oudste in jaren, het opperbevel over de vereenigde scheepsmagt werd opgedragen.

Weinige dagen daarna, den 8sten Oct., had de beroemde zeeslag van Navarino plaats, als een der belangrijkste zeegevechten in de geschiedenis opgeteekend, en waarbij de Turksch-Egyptische vloot, in de baai van Navarino en gedekt door de geduchte batterijen dier vesting, ten eenemale werd vernield.

De graaf VAN HEIDEN, bij vroegere gevechten meermalen gewond, en die geen oogenblik gedurende het gevecht het achterdek van het admiraalschip *de Azof* verliet, bleef op eene schier ongeloofelijke wijze ongekwetst; in zijne kajuit, onder hem, werden 5 man gedood en 6 gewond, vlak voor hem, op het halfdek, 4 gedood en 8 gewond, en bijna op hetzelfde oogenblik de tafel, waarvoor de schout-bij-nacht den loop van het gevecht opteekende, om zijne orders dien ten gevolge uit te geven, door eenen kanonskogel verbrijzeld. Zonder zich in het minst te verzetten, riep de graaf VAN HEIDEN koelbloedig den overgebleven schildwacht toe (de andere was door den kogel getroffen) „haal spoedig een ander tafeltje uit de kajuit," aan welken last dadelijk voldaan zijnde, de schout-bij nacht zijne papieren, voor zoo verre niet verloren, herzamelde en zijne plaats ongedeerd tot aan het einde des gevechts bleef behouden. De dapperheid en edele houding van den heer VAN HEIDEN werd door vriend en vijand erkend en het meest afdoend bewijs daardoor werd gevonden in het officiëel rapport van den zeeslag, ingediend aan den Koning van Engeland, door den Engelschen admiraal, waarin deze zegt, dat hij onder de meest grootsche gebeurtenissen in zijne militaire loopbaan rangschikt, de eer te hebben genoten, van een' held als VAN HEIDEN, hoewel voor korten tijd, onder zijne orders te hebben gehad. Na de behaalde zege keerde de schout-bij-nacht met zijne vreeselijk gehavende schepen naar Malta terug, ten einde aldaar de geledene schade te herstellen. Kort na dezen gewigtigen zeeslag werd onze schout-bij-nacht tot vice-admiraal bevorderd en behalven met de grootkruizen der Engelsche Bath orde en van den heiligen LODEWIJK van Frankrijk, met het grootkruis der St. GEORGE-orde van Rusland begiftigd; welke orde, volgens hare statuten, slechts in zeer zeldzame gevallen mag worden gegeven, zoodat thans, voor zoo verre wij meenen te weten, sedert den dood van Koning WILLEM II, alleen de Vorst PASKEWITZ en de admiraal CODRINGTON met het grootkruis dier orde prijken. Na gedurende bijna vier jaren in de wateren van den Turkschen archipel te hebben vertoefd, en bij verschillende gelegenheden diplomatieke onderhandelingen met IBRAHIM-*pacha*, den zoon van den Egyptischen Onderkoning, te hebben gehouden, die den Russischen vice-admiraal persoonlijk hoogachtte en op wien deze veel vermogt, werd de Russische vloot naar Rusland teruggeroepen en de vice-admiraal VAN HEIDEN door den Keizer tot opperbevelhebber der Russische vloten en militaire gouverneur van Crondstadt benoemd, in welke betrekking hij tot 1833 diende, als wanneer hij, tot admiraal bevorderd, met het gewigtige militair kommando der stad en haven van Reval werd belast; eene betrekking, die den admiraal, na zoo vele in het Oostersche klimaat doorgestane vermoeijenissen, in zekere mate tot rust bragt.

Sedert werd nu onze groote zeeheld met bijna alle meest beroemde eereteekenen in Europa begiftigd, en hem successivelijk onder meer andere, de grootkruizen van den Olyphant, de Poolster, de Guelphen orde, de Zwarte Adelaar van Pruissen, de orde van St. STANISLAS, van St ALEXANDER NEWSKY, de Grieksche van den VERLOSSER, de Spaansche en Portugeesche orden, en de Nederlandsche van de Willemsorde en den Nederlandschen Leeuw, geschonken.

De admiraal was hoog geacht en bemind bij allen, die hem kenden; de geringere volksklasse en de armen in Cronstadt en in Reval noemden hem hun' vader, en toen bij de eerste verschijning der cholera te Cronstadt de bijgeloovige menigte met oproer dreigde, was de blootе verschijning van den admiraal geheel alleen, en zonder adjudant, voldoende om allen te bedaren. Even als vroeger de pestkranken in de Middellandsche Zee, bezocht de graaf VAN HEIDEN dikwerf driemaal daags de cholera-hospitalen, en onderhield zich met de gevaarlijkste zieken. Hij bleef echter voortdurend door eene hoogere hand beveiligd en mogt zich bestendig in het genot eener krachtige gezondheid verblijden. Slechts twee maal sedert 1795 bezocht de admiraal het hem steeds zoo dierbaar Vaderland, het laatst in 1832. Het valt moeijelijk de aandoening te schetsen, die den admiraal beving, toen hij zijne geboorteplaats Zuidlaren weder zag, en de plaatsen bezocht, die hem aan de eerste 17 jaren zijner jeugd herinnerden, die hij bij afwisseling in het ouderlijk huis doorbragt. Even zwaar zoude het vallen, de ontmoeting mede te deelen tusschen den graaf VAN HEIDEN en Koning WILLEM den eersten, dien hij te 's Gravenhage voor het eerst, sedert diens vertrek naar Engeland, terugzag. Achtereenvolgende bezocht de admiraal de belangrijkste plaatsen van Nederland, waartoe van Koningswege eene gewapende stoomboot ter zijner beschikking gesteld was, en mogt hij bij het wederzien van zoo vele vrienden en bekenden, gelijk hij meermalen sedert zijn verblijf in zijn Vaderland gezegd heeft, zulks als een der gelukkigste tijdperken zijns levens aanmerken. Bij al de voorregten en onderscheidingen, welke den admiraal schier onafgebroken gedurende zijn geheele leven te beurt vielen, bij al de genoegens, die zijn huiselijke kring en het voortreffelijk gedrag zijner kinderen hem steeds schonken, betuigde hij bij herhaling en met diepe gevoeligheid, dat de eenige schaduwzijde aan zijn aardsch geluk werd aangebragt door de gedachte, van zijn Vaderland te hebben moeten verlaten, en waarbij hij dan steeds den wensch uitte, dat het over hem mogt zijn besloten, op Nederlandschen bodem zijne laatste levensdagen te mogen slijten en bij de assche zijner ouders en bloedverwanten te mogen rusten. Het vaderlandsch gevoel van den graaf gaf zich lucht, zoo dikwerf Hollandsche schepen de haven van Reval bezochten.

De admiraal paarde aan warme godsdienstzin en christelijken wandel, de meest mogelijke opregtheid, waarheidsliefde, nederigheid en huiselijke deugden. Hooggeacht en bemind bij de aanzienlijken, was hij de vriend van armen en hulpbehoevenden. Van de zeven kinderen van den admiraal is de oudste zoon, naauwelijks 42 jaren oud, schout-bij-nacht en eerste vleugel-adjudant des Keizers, en de derde zoon, 28 jaren oud, majoor bij den staf van den generaal WORONTZOFF, opperbevelhebber van het leger in den Caucasus. Beide deze officieren hebben zich in verschillende veldtogten der Russen op de meest roemrijke wijze onderscheiden. De tweede zoon van den graaf VAN HEIDEN bekleedt eene aanzienlijke burgerlijke betrekking nabij Moscou.

De admiraal VAN HEIDEN overleed te Reval, den 17den October j.l., aan de gevolgen van waterzucht, na eene ziekte van slechts zes dagen. *(Dr C.)*

Kerknieuws.

Z. M. heeft goedgekeurd de uitgebragte beroepingen van predikanten, door de kerkeraden van de Herv. gem. te Almkerk c. a., op *Johannes Drost*, kand. bij het prov. kerkbest. van Utrecht; van de Herv. gem. te Hendrik Ido ambacht en Sandelingen ambacht, op *J. C. Zaalberg*, *Pz.*, kand. bij het prov. kerkbest. van Noord-Holland; van de Herv. gem. van Zegveld, op *H. T. Westerouen van Meeteren*, kand. bij het prov. kerkb. van Utrecht, en van de Herst. Evang.-Luth. gem. te Hoorn, op *P. Groote*, kand. bij de Herst. Evang.-Luth. Kerk.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.